

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: dowodzenie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Akademia Sztuki Wojennej
w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: 26-27.05.2023

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	32
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	34
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	36
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	39
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
Zalecenia	44
5. Załączniki:	44
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	44
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	44
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	44

Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____	44
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	44
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	44
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	44
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	44

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Andrzej Urban członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Krzysztof Ligęza – ekspert PKA
2. dr hab. Marek Stefański – ekspert PKA
3. Kewin Lewicki – ekspert PKA z ramienia studentów
4. Dominik Postaremczak – ekspert PKA z ramienia pracodawców
5. dr Anna Sikora

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku dowodzenie, prowadzonym w Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2022/2023. Kierunek był oceniany po raz pierwszy.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez Władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia jeszcze przed wizytacją.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem zespołu oceniającego, które posłużyło wymianie wstępnych refleksji po lekturze raportu samooceny. Zespół zapoznał się z załączonymi dokumentami do raportu samooceny oraz dodatkowymi informacjami przesłanymi przez Uczelnię przed wizytacją. Podczas spotkania omówiono kryteria oceny, raport wstępny zespołu oceniającego oraz formułowano dalsze pytania i wątpliwości w odniesieniu do spełnienia standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji. Przed wizytacją zespół oceniający dokonał wyboru prac dyplomowych i prac etapowych, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku dowodzenie, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za

umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

Przeprowadzono hospitage zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in.: realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz systemu wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji w celu zapewnienia kompleksowej oceny wszystkich kryteriów oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu oceniającego z koordynatorem wizytacji, wyznaczonym z ramienia Uczelni, na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	dowodzenie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Nauki o bezpieczeństwie – 143 ECTS – 75,3% Nauki o zarządzaniu i jakości – 24 ECTS – 12,6% Matematyka – 9 ECTS – 4,7% Językoznawstwo – 8 ECTS – 4,2% Historia – 6 ECTS – 3,2%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów – 190 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin – 32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1) <i>planowanie i organizacja działań Wojsk Obrony Terytorialnej</i> 2) <i>praca analityczno-sztabowa</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	21	43
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1968	1246

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	95	95
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	151,4	151,4
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	62	62

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione

Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium częściowo spełnione
---	-------------------------------

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku dowodzenie na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym, określona przez cechy opisujące jej tożsamość, w zakresie przygotowania wykwalifikowanych kadr wojskowych i cywilnych, przejawiających twórcze postawy wobec nowych wyzwań, zachowujących tożsamość narodową i jednocześnie tolerancyjnych oraz otwartych na inne kultury, dla potrzeb potrzeby sił zbrojnych i administracji publicznej w skutecznym kierowaniu, dowodzeniu i zarządzaniu w warunkach pokoju, kryzysu i wojny, jest rezultatem działań podejmowanych przez Akademię Sztuki Wojennej w Warszawie (dalej także: ASzWoj), wynikających z jej misji i strategii rozwoju Uczelni na lata 2021-2026, jak i misji oraz zadań Wydziału Wojskowego. Misją Wydziału jest prowadzenie badań naukowych i rozwijanie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie oraz przygotowanie wykwalifikowanych kadr wojskowych i cywilnych na potrzeby bezpieczeństwa państwa. Koncepcja kształcenia jest konsekwencją sytuacyjnych uwarunkowań wynikających z zapotrzebowania rynku pracy na wykwalifikowanych specjalistów z zakresu dowodzenia, co wpisuje się w obszar funkcjonowania Uczelni oraz jej priorytetów rozwoju. Głównym zadaniem kierunku dowodzenie jest przygotowanie personelu oraz wysoko wykwalifikowanej kadry kierowniczej i dowódczej dla potrzeb systemu bezpieczeństwa narodowego, a w szczególności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i administracji publicznej oraz podmiotów prywatnych i instytucji międzynarodowych, zdolnej do zarządzania, kierowania i dowodzenia zespołami ludzkimi w warunkach pokoju, kryzysu i konfliktu zbrojnego. Za cechy składające się na tożsamość kierunku Uczelnia uznaje: umiędzynarodowienie, interdyscyplinarność; podmiotowe podejście do studentów, którzy zdobywając wiedzę, uczą się krytycznego myślenia, odpowiedzialnego przywództwa i zaangażowania obywatelskiego; podnoszenie jakości i warunków kształcenia, realizowane przez tworzenie nowych możliwości kształcenia, uruchamianie nowych kierunków studiów i specjalności oraz szersze angażowanie studentów w proces dydaktyczny, umożliwiając im udział w dodatkowych zajęciach, ćwiczeniach, projektach, praktykach oraz stażach, a także podejmowanie działań zachęcających do aktywizacji na polu naukowym, społecznym i gospodarczym, a poprzez takie podejście przygotowanie absolwentów reprezentujących kompetencje odpowiadające zapotrzebowaniu na wiedzę i praktyczne przygotowanie w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa oraz reagowania na pojawiające się sytuacje kryzysowe o zróżnicowanym charakterze. Studia na kierunku dowodzenie są skierowane do osób, których celem jest rzetelne i profesjonalne przygotowanie się do służby i pracy w strukturach podmiotów tworzących podsystem obronny i ochronny, a także w innych instytucjach rządowych i samorządowych w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa. Identyfikowana w Uczelni polityka jakości kształcenia, zawarta w Strategii Funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (SFUZJK), w pełni uwzględnia cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne określone w Strategii oraz zmian organizacyjno-funkcjonalnych, które wprowadzono w Uczelni.

Koncepcja programowa studiów na kierunku dowodzenie na poziomie studiów pierwszego o profilu praktycznym jest związana z następującymi dyscyplinami: nauki o bezpieczeństwie (dyscyplina wiodąca - 143 pkt. ECTS - 75,3 % wszystkich możliwych do uzyskania punktów ECTS), nauki o zarządzaniu i jakości (24 pkt. ECTS - 12,6 %), matematyka (9 pkt. ECTS – 4,7%), językoznawstwo (8 pkt. ECTS – 4,2%) i historia (6 pkt. ECTS – 3,2%). Przyporządkowanie kierunku do ww. dyscyplin koresponduje z najważniejszymi założeniami zawartymi przede wszystkim w koncepcji kształcenia. Wątpliwość budzi przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej językoznawstwo oraz matematyka. W przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin wybrano nieprawidłową metodę, polegającą na uwzględnieniu wszystkich dyscyplin naukowych, z zakresu których w programie uwzględnione zostały jakieś treści programowe, co doprowadziło do przyporządkowania kierunku do dyscypliny, z zakresu której w ogóle nie ma treści programowych, bo lektoraty z założenia obejmują tylko umiejętności językowe (służą przekazaniu jedynie operacyjnej wiedzy i sprawności językowej), a nie językoznawczą (wraz z teoriami badawczymi i aparatem specjalistycznych pojęć). Przyporządkowanie kierunku do tych dyscyplin językoznawstwo i matematyka, nie wynika z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się. Z opisu efektów uczenia się wynika, iż żaden z nich nie odnosi się do językoznawstwa jako dyscypliny naukowej zajmującej się badaniem języka z perspektywy jego jednostek, struktury, funkcji i rozwoju czy też matematyki traktowanej jako gałęzi wiedzy, której cel można określić jako badanie konsekwencji przyjętych założeń. Również treści programowe nie wykazują powiązania z tymi dyscyplinami.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odgrywa w Uczelni zasadniczą rolę i jest odpowiedzią na coraz większe zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa. Dorobek kadry odpowiada potrzebom i założeniom koncepcji kształcenia i doświadczeniu zawodowemu i dydaktycznemu kadry prowadzącej zajęcia ze studentami.

Zakres merytoryczny studiów, wynikający z koncepcji kształcenia, jest wyrazem interdyscyplinarnego podejścia do problematyki bezpieczeństwa. Głównym celem jest przygotowanie studenta do pracy w organizacjach, instytucjach i służbach zajmujących się szeroko pojętym bezpieczeństwem. Zapewnia on absolwentom nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu nauk o bezpieczeństwie, co ma istotne znaczenie w kontekście dynamiki współczesnych zagrożeń. Uzyskane przez absolwentów umiejętności, dzięki połączeniu aspektów teoretycznych i praktycznych, zapewniają wielowymiarowe przygotowanie do pełnionych obowiązków w ramach pracy zawodowej. Oferta dydaktyczna jest udoskonalana, a programy studiów aktualizowane tak, aby powiązać sferę naukowo-badawczą z praktyką i dostosować je do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Uczelnia wspiera rozwój studentów organizując staże i praktyki w instytucjach funkcjonujących w obszarze obronności i bezpieczeństwa państwa. Utrzymywanie i rozszerzanie współpracy z przyszłymi pracodawcami daje studentom szansę pogłębiania wiedzy oraz nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Ważnym projektem wspierającym koncepcję i cele kształcenia jest skierowana do studentów propozycja uczestnictwa w Legii Akademickiej. Należy stwierdzić, iż przedsięwzięcia realizowane w obszarach, które składają się na koncepcję kształcenia lub ją wspierają, są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Fundamentem tworzenia i doskonalenia koncepcji kształcenia jest aktywny udział interesariuszy

wewnętrznych i zewnętrznych w procesie dostosowywania kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikających z tego uwarunkowań.

Efekty uczenia się zdefiniowane dla ocenianego kierunku nie są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia oraz profilem praktycznym, ponieważ nie w pełni wszystkie odpowiadają właściwym poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji (dalej: PRK) i nie uwzględniają odpowiednio dla studiów licencjackich zaawansowanego stopnia zakresu i głębi perspektywy poznawczej. Zestaw efektów uczenia się dla studiów składa się z 39 efektów (16 efektów w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności i 9 w zakresie kompetencji społecznych). Należy wskazać, że występuje zachwiana dla profilu praktycznego proporcja pomiędzy kategoriami efektów, liczba efektów z zakresu wiedzy jest większa niż liczba efektów związanych z wyposażeniem absolwentów w umiejętności praktyczne.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych realizowane są te same kierunkowe efekty uczenia się. Kierunkowe efekty uczenia się są uszczegółowione i znajdują odzwierciedlenie w kartach zajęć zgodnie z treścią matrycy osiągnięcia efektów uczenia się (zawartej w programie studiów). Ogólnie efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie i odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wątpliwości budzi jednak zastosowane w opisie kilku efektów pojęcia „podstawowe” (np. w efekcie K6D_W02 zakłada się, że absolwent zna i rozumie podstawową terminologię używaną w naukach o bezpieczeństwie i nauk o zarządzaniu i jakości, ze szczególnym uwzględnieniem terminologii kierowania i dowodzenia, K6D_W08 absolwent zna i rozumie podstawowe elementy Sił Zbrojnych RP, ich rolę, strukturę i relacje wewnętrzne i z otoczeniem). Posiadanie podstawowej wiedzy, tak jak to zapisano w efektach dla studiów pierwszego stopnia nie jest odpowiednia dla 6 poziomu PRK, ponieważ nie jest właściwie zaawansowana.

Efekty uczenia się zostały sformułowane, co do zasady, z zastosowaniem terminologii właściwej dla dyscyplin nauki, do których został przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się, nie uwzględniają wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu dyscypliny językoznawstwo oraz matematyka. Treści efektów kierunkowych i przypisanych do zajęć są specyficzne i uwzględniają aktualny zakres wiedzy i umiejętności właściwych dla dyscyplin, do których przyporządkowany został oceniany kierunek. Zarówno efekty jak i cała koncepcja kształcenia na kierunku dowodzenie podporządkowana jest głównemu celowi, jakim jest wyposażenie absolwentów w wiedzę i umiejętności oraz kompetencje z dziedziny nauk społecznych, w szczególności nauk o bezpieczeństwie, w stopniu, który pozwala na podejmowanie pracy na różnych stanowiskach i szczeblach zarządzania oraz organizowania życia społecznego w rozległym sektorze bezpieczeństwa państwa. Do kluczowych kierunkowych efektów uczenia się na kierunku dowodzenie należą: posiadanie wiedzy o głównych teoriach, znajomość terminologii oraz podstaw metodologii nauki o bezpieczeństwie umożliwiające poznanie struktur i orgpodmiotów bezpieczeństwa oraz procesów między nimi zachodzących (K6D_W01, K6D_W03); poznanie istoty i mechanizmów funkcjonowania organizacji oraz zasady prawidłowości i instrumenty zarządzania organizacjami i zespołami ludzkimi, a w szczególności Sił Zbrojnych (K6D_W05, K6D_W06, K6D_W10); znajomość roli instytucji ustrojowych państwa i organizacji międzynarodowych oraz zasad ich funkcjonowania w sytuacji kryzysu i wojny (K6D_W12, K6D_W13, K6D_W14); dokonać oceny skuteczności i efektywności całości oraz poszczególnych elementów systemu dowodzenia na poziomie taktycznym; zidentyfikować ewentualne niesprawności oraz zarekomendować działania korygujące lub

korekcyjne (K6D_U04, K6D_U05, K6D_U060, a także działać w ramach w komórek organizacyjnych administracji publicznej oraz w podmiotach gospodarczych realizujących zadania na rzecz systemu obronnego państwa w aktywności zawodowej, planowaniu i organizowaniu pracy, zarówno własnej, jak i w zespole (K6D_U08, K6D_U09, K6D_U10, K6D_U12). Efekty uczenia się mają zagwarantować studentom możliwość praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy zarówno do prowadzenia własnych badań (K6D_K03, K6D_K06), jak i kreowania własnej kariery zawodowej poprzez odpowiedzialne określanie priorytetów (K6D_K08).

Zakładane dla kierunku efekty uczenia się określają zakres wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i zawodowych, które student nabywa w toku studiów i których nabycie zapewnia kompetencje badawcze, kompetencje komunikowania się w języku obcym, co najmniej na poziomie odpowiednio B2 (według kryteriów biegłości językowej Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy), kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej oraz dalszej edukacji.

W programie studiów określono również metody weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Szczegółowe zasady weryfikacji efektów uczenia się zawarto w sylabusach, podobnie jak zależności pomiędzy kierunkowymi efektami i efektami uczenia się określonymi dla poszczególnych grup zajęć. Przeprowadzona analiza kierunkowych efektów uczenia się i efektów przypisanych do zajęć pozwala uznać, iż stwierdzone nieprawidłowości występujące w opisie efektów uczenia się utrudniają, a w niektórych przypadkach uniemożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się osiąganych przez studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości, a także mieszczą się w dyscyplinach, do której kierunek jest przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia odpowiadają profilowi praktycznemu studiów oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Efekty uczenia się, są co do zasady, zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie i zasadniczo odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. W części przypadków stwierdzono jednak, że przy formułowaniu efektów uczenia się nie określono stopnia zaawansowania zdobywanej wiedzy. Niektóre efekty uczenia się są zbyt ogólne, nie został w nich określony zakres przedmiotowy wiedzy do opanowania przez studentów ani konkretne umiejętności praktyczne, które zostaną opanowane przez studentów. Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Jednocześnie, w odniesieniu do koncepcji, celów kształcenia oraz opisu zakładanych efektów uczenia się zostały zdiagnozowane następujące nieprawidłowości, które stanowią przesłankę do proponowanej oceny spełnienia kryterium 1:

1. Brak jest zgodności między deklarowanym przez Uczelnię przyporządkowaniem kierunku do dyscypliny językoznawstwo i matematyka, a opisami zakładanych efektów uczenia się.
2. W opisie zakładanych efektów uczenia się w przypadku niektórych efektów w zakresie wiedzy nie jest uwzględniony poziom jej zaawansowania, co nie pozwala na jednoznaczne określenie poziomu kwalifikacji i nie jest zgodne z wymogami charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Sposób opisu zakładanych efektów uczenia się sprawia, że bardzo utrudnione, a w niektórych przypadkach niemożliwe będzie skuteczne sprawdzenie i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studentów. Nieprawidłowości występujące w opisie efektów uczenia się sprawiają, że nie jest możliwe opracowanie rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku dowodzenie do dyscyplin naukowych, stanowiących podstawę, na której budowana jest z koncepcja kształcenia, w sposób uzasadniony celami kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się.
2. Zaleca się uzupełnienie opisu kierunkowych efektów uczenia się zakładanych dla kierunku zgodnie z wymogami odpowiadającymi 6. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji w zakresie doprecyzowania w efektach uczenia się poziomu zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności.
3. Należy uwzględnić w programie studiów zróżnicowane i trafnie dobrane metody kształcenia umożliwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz wdrożyć skuteczne działania pro jakościowe pozwalające stworzyć system ich weryfikacji.
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów na kierunku dowodzenie profil praktyczny jest ściśle skorelowany z potrzebami wynikającymi ze zmieniających się dynamicznie zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań bezpieczeństwa państwa. Stanowi odpowiedź na potrzebę uzyskania i utrzymania optymalnego stanu bezpieczeństwa w dynamicznie zmieniającym się środowisku. Treści programowe wynikają z efektów

uczenia się, uwzględniają wiedzę z zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przypisany. Projektowanie, dobór treści oraz modyfikacja programów kształcenia na studiach na kierunku dowodzenie realizowane jest w odniesieniu do określonego w programie studiów profilu absolwenta studiów. Kreowanie i dokonywanie zmian w konkretnych modułach kształcenia uwzględnia określony w nim uogólniony zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji.

W programie studiów poprawnie określono zajęcia niezbędne do realizacji efektów uczenia się, tworzące grupy zajęć: ogólną (ogólnowydziałową), na który składają się zajęcia ogólne; zasadniczą (kierunkową), na który składają się zajęcia omawiające zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa; ograniczonego wyboru (specjalnościową), na który składają się zajęcia konkretyzujące zagadnienia z wybranej specjalności oraz grupa zajęć swobodnego wyboru, obejmujący zajęcia uszczegóławiające już konkretne zainteresowania studentów. Treści kształcenia specjalistycznego uwzględniają potrzeby praktyki i podzielone zostały według następującego klucza: teoretyczne podstawy, typowe zagrożenia, prawne uwarunkowania, organizacja i funkcjonowanie nauczanych podsystemów bezpieczeństwa, podstawowe czynności i zadania zawodowe realizowane przez specjalistów. Kształcenie praktyczne oparte jest o nowoczesne laboratoria, prowadzone jest przez praktyków z określonej dziedziny i z wykorzystaniem aktywizujących oraz praktycznych metod kształcenia. Łącznie treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Studia pierwszego stopnia na kierunku dowodzenie kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata i trwają 6 semestrów. Program studiów stacjonarnych pierwszego stopnia przewiduje realizację minimum 1968 godzin na studiach stacjonarnych oraz 1246 godzin na studiach niestacjonarnych (95 pkt ECTS), które student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, którym odpowiada całkowity nakład pracy studenta w wymiarze 190 ECTS. Program studiów zapewnia studentom możliwość zdobywania szerokiej wiedzy przez kształcenie obejmujących różne formy, a przede wszystkim wykłady i ćwiczenia. Pozwala również na nabycie specjalistycznych umiejętności i kompetencji społecznych przez udział w zajęciach warsztatowych, projektowych, spotkaniach z praktykami, wizytach studyjnych, praktykach, szkoleniach strzeleckich czy zajęciach realizowanych w środowisku pracy. Dzięki temu program studiów daje możliwość dostosowywania się do szerokiego i zróżnicowanego zbioru oczekiwań interesariuszy zewnętrznych Uczelni zawsze zapewniając realizację kierunkowych i przypisanych zajęciom efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wynosi ponad 50%, (51,30 % zajęć). Dobór form zajęć i przypisana im liczba godzin zajęć nie budzi zastrzeżeń.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają ciągłość kształcenia na kierunku oraz postęp w indywidualnym rozwoju studenta, a tym samym osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Poprawnie wyodrębniono jednostki dydaktyczne (grupy zajęć) w ramach planów studiów oraz prawidłowo określono ich wymiar godzinowy, jak i oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia dla danej grupy zajęć (mierzony liczbą punktów ECTS). Przyjęty plan studiów oparty jest na podziale na moduły zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, są to: grupa zajęć ogólnych (ogólnowydziałowych), na który składają się przedmioty ogólne; zasadnicza (kierunkowa) grupa zajęć, na który składają się zajęcia omawiające zagadnienia

z zakresu bezpieczeństwa narodowego; grupa ograniczonego wyboru (specjalnościowa), na który składają się zajęcia konkretyzujące zagadnienia z wybranej specjalności oraz grupa swobodnego wyboru, obejmująca zajęcia uszczegóławiające już konkretne zainteresowania studentów. Układ treści kształcenia został pomyślany tak, aby student po zakończeniu pierwszego roku studiów miał wiedzę i umiejętności poznawcze umożliwiające rozwijającą kontynuację kształcenia. Towarzyszy temu założenie, że wiedza ma charakter korespondencyjny, tzn. kolejne zagadnienia powinny być w rzeczowej relacji z wcześniejszymi, dzięki temu studenci potrafią nie tylko „wiedzieć że”, ale również rozumieć „dlaczego”, a zatem uzyskiwać wiedzę nie tylko o faktach, ale również o złożonych procesach.

Plan zajęć umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Uelastycznieniu procesu kształcenia sprzyja fakt, że w ramach ocenianego kierunku wyodrębniono specjalności, różniące się między sobą tematyką oraz realizowanymi zajęciami. Procentowy udział punktów ECTS (62 pkt.) zajęć wybieranych wynosi 32,63%.

Program studiów na kierunku dowodzenie obejmuje moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Zgodnie z planem studiów łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne wynosi 151,4 punktów ECTS.

W planie studiów uwzględniona jest nauka języków obcych. Studenci realizują zajęcia z wybranego języka obcego: angielskiego, niemieckiego, francuskiego. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia język obcy ma wymiar 120 godzin (8 ECTS - nauka przez 4 semestry). Doskonalenie języka, zdobywanie i rozwijanie 4 podstawowych sprawności językowych. Dodatkowo studenci na kierunku dowodzenie rozwijają kompetencje językowe przez udział w zajęciach prowadzonych w języku angielskim. Treści kształcenia z języków obcych są zgodne z efektami uczenia się.

Kierunek studiów dowodzenie przyporządkowany jest do dyscyplin z dziedziny nauk społecznych i nauk humanistycznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż jest to określone w wymaganiach (minimum 5 ECTS).

Liczba godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość nie przekracza 50% ogólnej liczby punktów ECTS określonych w programach studiów pierwszego. Jednostka dysponuje platformą e-learningową (ADL ILIAS), która stanowi główne narzędzie w kontaktach ze studentami (m.in. poprzez zamieszczanie na bieżąco informacji o organizacji roku akademickiego, harmonogramu zajęć, zasad zaliczenia). Dodatkowo platforma wspiera zajęcia poprzez udostępnianie studentom materiałów w formie cyfrowej. Materiały udostępniane w formie e-learningu stanowią wsparcie dla klasycznych form zajęć. W związku pandemią COVID-19 na kierunku wdrożono rozwiązania organizacyjne, które umożliwiają realizację procesu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Organizacja przewidzianego w programie studiów procesu kształcenia na odległość oraz doraźna organizacja w trybie zdalnym na studiach cywilnych, wojskowych i kursach zakłada prowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w formie: asynchronicznej – umożliwiającej uczestnikom zajęć odtworzenie materiału udostępnionego przez prowadzącego zajęcia oraz synchronicznej – w kontakcie prowadzącego zajęcia z ich uczestnikami w czasie rzeczywistym.

Proces kształcenia na ocenianym kierunku realizowany jest w ramach różnych form zajęć, na które składają się: wykłady, ćwiczenia oraz seminaria, w ramach których są wykorzystywane różnorodne metody dydaktyczne. Metody kształcenia są indywidualnie dobierane dla każdego z grup zajęć z uwzględnieniem jego rodzaju i formy prowadzenia. Do najczęściej stosowanych należą: wykład informacyjny i problemowy, rozwiązywanie zadań praktycznych w trakcie ćwiczeń, dyskusje problemowe, przygotowywanie referatów, przeprowadzanie negocjacji, przygotowywanie prac projektowych, prowadzenie problemowych i ukierunkowanych dyskusji, prowadzenie dyskusji panelowych, opracowywanie studium przypadku, przeprowadzanie burzy mózgów, dokonywanie symulacji zjawisk.

Do prowadzenia zajęć z zastosowaniem tych metod wykorzystywany jest odpowiednio dobrany zestaw środków i narzędzi dydaktycznych wspomagających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności z zakresu technik informacyjnych. Szeroki i zróżnicowany zestaw metod dydaktycznych pozwala na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ujętych w programie studiów.

Dobór metod kształcenia pozwala na właściwe wykorzystanie potencjału kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępnych narzędzi zapewniających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Dobór metod kształcenia uwzględnia motywowanie studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz kształtowanie umiejętności praktycznych. Wśród metod kształcenia znaczącą rolę odgrywają wypowiedzi i inne formy aktywności studentów w trakcie zajęć – indywidualne i grupowe. Na zajęciach w grupie ujawniają się umiejętności interpretacji, dyskusji, doboru argumentów, postawy tolerancji oraz umiejętności pracy w grupie. Metody indywidualnych wystąpień kreują postawy lidera i organizatora pracy w grupie. Liczba zajęć o charakterze aktywizującym, przekraczająca 50% ogółu zajęć, umożliwia studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji praktycznych. Efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych studenci osiągają podczas zespołowego wykonywania czynności przewidzianych zakresem i formą zajęć.

Dodatkowo, kształtowane są umiejętności badawcze studentów, zarówno w trakcie zajęć, takich jak: *umiejętności akademickie, projekt badawczy - wybrane problemy bezpieczeństwa narodowego/zarządzania kryzysowego*, jak również w trakcie seminariów dyplomowych, w ramach których prowadzący wykorzystując właściwie dobrane metody kształcenia, przybliżają studentom zasady prowadzenia badań i zapoznają z metodami badawczymi, które na dalszych etapach nauki studenci wykorzystują m.in. przy prowadzeniu badań uwzględnianych w pracy dyplomowej.

W nauce języka obcego wykorzystywane są zarówno praca z tekstem, mówienie, słuchanie, ćwiczenia indywidualne, jak i praca w parach oraz zespołach. Kursy języka obcego, prowadzone przez kadrę ze Studium Języków Obcych, tematycznie są dostosowane do zagadnień z zakresu bezpieczeństwa, co umożliwia studentom przystępowanie do egzaminów wg. wytycznych NATO STANAG 6001-poziomy biegłości językowej. Studenci odbywają zajęcia z wybranego języka obcego: angielskiego, niemieckiego, francuskiego. Przyjęte metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na założonym poziomie B2.

Regulamin studiów przewiduje możliwość stosowania indywidualnej organizacji studiów oraz indywidualnego programu studiów. W uzasadnionych sytuacjach życiowych (uniemożliwiających odbywanie studiów w normalnym trybie) Dziekan może wyrazić zgodę na indywidualną organizację studiów, m.in. dla: studentów wybitnie uzdolnionych lub osiągających wyróżniające się wyniki

w nauce, studentów niepełnosprawnych (dostosowując tryb i warunki odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności), studiujących na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywających część studiów w uczelniach krajowych lub zagranicznych, szczególnie zaangażowanych w działalność na rzecz środowiska akademickiego, opiekujących się chorym członkiem rodziny lub studentów, u których wystąpią inne uzasadnione względy losowe, w tym np. choroba. Indywidualna organizacja studiów pozwala na zmianę terminów i zasad zaliczania semestrów oraz sposobów realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z planu i programu studiów, tj.: zajęć, zaliczeń, egzaminów, praktyk, itp., bez zmiany zakresu obowiązków studenta. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnością wsparcie dydaktyczne i naukowe, umożliwiając im tym samym pełny udział w procesie kształcenia oraz badaniach naukowych. Studenci mają możliwość doboru treści, metod i form kształcenia. Realizowane jest to zarówno przez elastyczny system studiów jak i możliwość studiowania według indywidualnej organizacji studiów.

W związku z wprowadzeniem stanu epidemicznego oraz ograniczenia funkcjonowania Uczelni w marcu 2020 r., Uczelnia dostosowała organizację zajęć dydaktycznych do kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zajęcia prowadzone są w formie kursów mieszanych tzn. nauczanie poprzez bezpośredni kontakt z wykładowcą (platforma MS Teams) oraz nauczanie asynchroniczne w oparciu o platformę (ADL ILIAS). Nauczyciele akademicy zostali zobowiązani do opracowania cyfrowych materiałów dydaktycznych, zindywidualizowanych i dostosowanych do potrzeb danej grupy studentów, zgodnych z programem studiów i sylabusem danych zajęć, w zakresie niezbędnym do uzyskania przypisanych do danych zajęć efektów uczenia się.

Studenckie praktyki zawodowe są częścią programu studiów i są obowiązkowe dla wszystkich studentów kierunku dowodzenie na poziomie studiów pierwszego stopnia.

W karcie zajęć praktyk zawodowych sformułowano pięć efektów uczenia się, w tym dwa przypisano do kategorii umiejętności i jeden do kategorii kompetencje. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są w niewielkim stopniu powiązane z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Wynika to m.in. z ogólnikowego sformułowania ich treści. W konsekwencji studenci mogą osiągać efekty uczenia się w szerokim spektrum podmiotów nie realizując żadnych zadań powiązanych z kształtowaniem sylwetki absolwenta kierunku dowodzenie. W części przypadków efekty uczenia się skoncentrowane są na podmiocie/instytucji, w której realizowana jest praktyka, np.: „student/studentka posiada szczegółową wiedzę dotyczącą zadań, struktur i zasad działania instytucji bezpieczeństwa, w której odbywa praktykę; student/studentka ma gruntowną wiedzę dotyczącą specyfiki danej instytucji i jej funkcjonowania na rzecz bezpieczeństwa”. W przypadku tego ostatniego efektu uczenia się należy zaznaczyć, że został przypisany do grupy efektów w kategorii umiejętności. Tymczasem treść efekty wskazuje, że powinien być przypisane do kategorii wiedza.

Ponadto, niektóre efekty pokrywają się ze sobą, np.: „student/studentka posiada praktyczne umiejętności niezbędne w przyszłej pracy zawodowej (analityczne, organizacyjne, pracy w zespole), potrafi dokonać krytycznej analizy możliwości zdobywania wiedzy oraz jej wykorzystywania w planowaniu i praktycznej realizacji zadań; student/studentka jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych podczas realizacji praktyk”.

W programie studiów uwzględniono 3-etapowe obowiązkowe praktyki zawodowe, w wymiarze 24 tygodni (5 dni w tygodniu, w wymiarze 8 godzin dziennie): 8 tygodni w semestrze drugim (4 tygodnie w marcu, 4 tygodnie w okresie lipiec-wrzesień), 8 tygodni w semestrze czwartym (4 tygodnie w marcu,

4 tygodnie w okresie lipiec-wrzesień), 8 tygodni w semestrze szóstym (4 tygodnie w marcu, 4 tygodnie w kwietniu). Analiza harmonogramu zajęć w semestrze letnim wykazała, iż pomimo tak zaplanowanych etapów praktyk, w miesiącu marcu Uczelnia planuje zajęcia dydaktyczne co uniemożliwia studentom realizację praktyk zawodowych zgodnie z przewidzianym planem. Równocześnie nie przypisano efektów uczenia się dla poszczególnych etapów praktyk. W konsekwencji prowadzi to do nieprawidłowości, która powoduje, że studenci mogą zaliczać praktyki mając zróżnicowany poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Należy określić kryteria kwalifikacji studentów na kolejne etapy praktyki (minimalny poziom zweryfikowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), tak aby umożliwiały one studentom podejmowanie się (a docelowo realizację) zadań powiązanych z programem studiów na ocenianym kierunku i istotnych na zawodowym rynku pracy jego absolwentów.

Łączna liczba godzin praktyk zawodowych w odniesieniu do założonych efektów uczenia się i przypadająca im liczba punktów ECTS jest prawidłowa.

Procedury odbywania praktyk są sformalizowane. Studenci zobowiązani są odbywać praktyki zawodowe w jednostkach oraz instytucjach zapewniających realizację programu studiów oraz osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych do zajęć. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się podczas praktyki dokonywana jest przez opiekuna praktyki w zakładzie pracy oraz przez opiekuna praktyki, w oparciu o opis przebiegu praktyki oraz zakres wykonywanych podczas jej trwania obowiązków. Przyjęte na kierunku metody oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk nie pozwalają na rzetelne i skuteczne sprawdzenie oraz ocenę stopnia osiągnięcia tych efektów. Świadczy o tym przede wszystkim analiza dokumentacji praktyk, z której wynika, że studentom uznawano osiągnięcie efektów uczenia się na podstawie dokumentacji, która wcale tego nie potwierdzała. Dotyczy to np. wspomnianego wolontariatu w muzeum lub prac administracyjno-biurowych wykonywanych w ramach praktyk na Uczelni. Dokumentacja ta nie wskazuje na rozwijanie przez studentów umiejętności analitycznych, organizacyjnych, pracy w zespole czy krytycznego myślenia, o którym mowa w efektach uczenia się sformułowanych dla praktyk.

Elementem dokumentacji praktyk jest również potwierdzenie odbycia praktyki zawodowej, w której zakładowy opiekun praktyk wskazuje zasadnicze zadania wykonywane przez studentów oraz formułuje opisową ocenę czynności wykonywanych przez studentów. Na podstawie przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji praktyk należy stwierdzić, że oceny nie mają charakteru kompleksowego i nie odnoszą się do efektów uczenia się. Zawierają głównie opinię opiekuna praktyk nt. postawy studentów wobec realizowanych zadań i współpracowników.

Bezpośrednim zwierzchnikiem studenta w czasie praktyki jest: ze strony Uczelni – opiekun praktyk; ze strony instytucji/przedsiębiorstwa – zakładowy opiekun praktyk lub osoba przez niego wskazana. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje osób odpowiedzialnych za praktyki umożliwiają prawidłową ich realizację. Opiekun praktyk odpowiedzialny za ich realizację po stronie Uczelni posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe, naukowe i dydaktyczne.

Uczelnia nie określiła kryteriów doboru miejsca odbywania praktyki. W regulaminie określono, iż praktyki mogą być realizowane m.in. w instytucjach, organach administracji, organizacjach i przedsiębiorstwach, jednostkach wojskowych i innych jednostkach działających w ramach resortu obrony narodowej, służbach rządowych i samorządowych powołanych do ochrony ładu i porządku publicznego, jak również w jednostkach organizacyjnych Akademii, których profil działania umożliwia zrealizowanie i osiągnięcie celów praktyk. Analiza stanu faktycznego wykazała, że miały miejsce

również sytuacje, w których studenci nie odbywali praktyk w konkretnym miejscu, podmiocie, instytucji. W tych przypadkach za unikatowe i korzystne dla jakości kształcenia rozwiązanie należy uznać możliwość zaliczenia części praktyk przez studentów (w tym cywilnych) w ramach zaangażowania w ćwiczenia odbywające się w terenie, dotyczące realizacji zadań powiatowych zespołów zarządzania kryzysowego oraz organów administracji publicznej współpracujących z Siłami Zbrojnymi RP. Wśród podmiotów, w których studenci odbywali praktyki znalazły się jednak takie, które nie odpowiadają specyfice kształcenia na kierunku dowodzenie o profilu praktycznym, a zakres realizowanych zadań nie pozwalał osiągać efektów uczenia się. Dotyczy to np. realizacji zadań polegających na pełnieniu dyżuru na ekspozycji muzealnej czy opieki nad gośćmi wydarzeń rocznicowych.

Uczelnia nie przewiduje realizacji praktyk, z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, obejmujące wskazanie jednostki organizacyjnej lub osoby, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na tym kierunku. Szczegółowe zasady i cele odbywania praktyk, ich charakter, miejsce i zakres określają dziekan i dyrektor instytutu odpowiedzialnego za kierunek studiów, na podstawie uzgodnień z wybranymi instytucjami w ramach zawartego porozumienia. Wyboru miejsca odbycia praktyki (w instytucji, zakładzie pracy) zgodnie z kierunkiem studiów student dokonuje samodzielnie lub korzystając z oferty Biura Karier. Do zadań Biura należy aktywne poszukiwanie nowych partnerów chętnych przyjąć studentów Uczelni na praktykę zawodową, współpraca z instytucjami, które wyrażą gotowość przyjęcia studenta na praktykę lub do których student został skierowany na praktykę przez Uczelnię; przedstawianie studentom ofert miejsc praktyk, przedstawianie do akceptacji Rektora-Komendanta lub upoważnionej przez niego osoby, umów i/lub porozumień z podmiotami przyjmującymi studentów Uczelni na praktykę, nadzór nad obsługą praktyk w systemie informatycznym Uczelni, sporządzanie sprawozdań związanych z organizacją praktyk według potrzeb. W regulaminie praktyk, ani systemie zapewniania jakości kształcenia (SZJK) na Uczelni nie przewidziano działań mających na celu hospitację praktyk.

Wyboru miejsca odbywania praktyk dokonują studenci, także spośród podmiotów, z którymi Uczelnia podpisała porozumienia o współpracy. Wykaz instytucji, w których możliwe jest odbywanie praktyk jest przedstawiany studentom. Poza wyszczególnieniem wyżej wymienionej listy podmiotów, w których studenci mogą realizować praktyki, nie zostały określone żadne kryteria formalne, które muszą spełniać podmioty by mogły być zaakceptowane przez opiekuna praktyk. Warto zaznaczyć również, że Uczelnia wspiera studentów w uzyskaniu miejsca praktyk, gdy umożliwiają to posiadane przez kadrę kontakty zawodowe lub osobiste. Indywidualnie zgłoszona (pisemny wniosek) przez studenta propozycja miejsca odbycia praktyki wymaga akceptacji opiekuna praktyk. Po uzyskaniu akceptacji student jest zobowiązany do pośredniczenia w załatwieniu wszystkich formalnych spraw związanych z odbyciem praktyki.

Wnioski z przeprowadzonej oceny programowej wskazują, że na kierunku dowodzenie nie są prowadzone żadne działania o charakterze ewaluacji polegające na systematycznej ocenie dokonywanej z udziałem studentów, która obejmuje: program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, aczkolwiek analiza harmonogramu zajęć w semestrze letnim wykazała, iż w miesiącu marcu Uczelnia

planuje zajęcia dydaktyczne co uniemożliwia studentom realizację praktyk zawodowych zgodnie z przewidzianym planem co wskazano powyżej. Zajęcia są rozłożone równomiernie w poszczególnych semestrach. Organizacja roku akademickiego podawana jest do publicznej wiadomości co najmniej na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego dotyczy. Zajęcia na studiach stacjonarnych planowane są w dni robocze od poniedziałku do piątku. Przestrzegana jest zasada, by liczba godzin dydaktycznych w ciągu jednego dnia nie przekroczyła 8-10 godzin lekcyjnych, a bloki dydaktyczne z jednych zajęć nie przekroczyły 2 godzin lekcyjnych. Harmonogramy zajęć umożliwiają studentom pełne uczestnictwo we wszystkich modułach kształcenia oraz zapewniają przestrzeganie higieny procesu nauczania, przez równomierny rozkład nakładu pracy studenta, zarówno w ciągu dnia, jak i w perspektywie całego semestru, w tym w okresie sesji egzaminacyjnej. Z zastrzeżeniem wskazanym powyżej dotyczącym praktyk.

Przyjęte rozwiązania odnoszące się do organizacji procesu kształcenia i uczenia się (liczba godzin dydaktycznych – jak również długości bloku dydaktycznego) uwzględniają czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, umożliwiając weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych przez nich wynikach. Egzaminy i zaliczenia przeprowadzane są podczas sesji egzaminacyjnej w liczbie i sekwencji umożliwiającej przygotowanie się studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Program studiów oraz organizacja i przebieg procesu kształcenia dla kierunku dowodzenie umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, jak i normy oraz zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Treści te są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane. Program studiów oraz organizacja i przebieg procesu kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają dla prowadzonych studiów stacjonarnych i niestacjonarnych osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Umożliwiony jest wybór odpowiedniej części zajęć.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. W doborze metod kształcenia uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Stymulują one studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, w tym stosowanie właściwych metod i narzędzi (w tym technik informacyjno-komunikacyjnych) w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Umożliwiają także uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2. Są one dostosowane do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów.

Wymiar praktyk, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów są poprawne. Zapewnione są miejsca odbywania praktyk.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się zapewnia odpowiednie rozplanowanie i efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

O uznaniu kryterium 2 za spełnione częściowo zadecydowały następujące kwestie:

1. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych nie są specyficzne dla ocenianego kierunku.
2. Efekty uczenia się nie zostały przypisane do poszczególnych etapów praktyk studenckich.
3. Metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk nie zapewniają możliwości kompleksowej ich oceny.
4. Uczelnia nie opracowała procedur ewaluacji praktyk zawodowych.
5. Uczelnia nie opracowała kryteriów, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się opracować efekty uczenia się przypisane do praktyk w taki sposób, aby odzwierciedlały specyfikę kierunku dowodzenie, w tym pozwalały rozwijać i kształtować kluczowe dla absolwentów kierunku dowodzenie umiejętności i kompetencje zawodowe.
2. Zaleca się opracować odrębne efekty uczenia się przypisane do realizacji poszczególnych etapów praktyk tak, aby były adekwatne do etapu kształcenia i umożliwiały rzetelną i trafną weryfikację wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z uwzględnieniem kumulatywnego przyrostu wiedzy i rozwoju umiejętności oraz kompetencji studentów, powiązanych z projektowaną sylwetką absolwentów i specyfiką kierunku dowodzenie.
3. Zaleca się dostosowanie harmonogramu zajęć do

4. Zaleca się wprowadzenie rozwiązań w zakresie metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk, które będą zapewniać kompleksowy charakter ocen dokonywanych przez opiekunów praktyk i jednocześnie będą odnosiły się do każdego z przypisanych do praktyk efektów uczenia się.
5. Zaleca się uwzględnić w programie i planie studiów przerwę w realizacji zajęć dydaktycznych w okresie, na których przypada realizacja praktyk.
6. Zaleca się określić jakościowe kryteria doboru miejsc praktyk tak, aby zapewniały nie tylko osiąganie efektów uczenia się, ale również merytoryczną ocenę stopnia ich osiągnięcia przez opiekuna praktyk.
7. Zaleca się w ramach SZJK wprowadzić rozwiązania, które w sposób kompleksowy pozwolą na prowadzenie ewaluacji praktyk zawodowych z udziałem studentów (opcjonalnie również opiekunów praktyk).
8. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów są formalnie określone w uchwałach podejmowanych przez Senat. Na rok akademicki 2022/2023 przedmiotowe warunki określa Uchwała Nr 15-2021 Senatu Akademii Sztuki Wojennej z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie ustalenia form studiów na poszczególnych kierunkach oraz warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów w Akademii Sztuki Wojennej w roku akademickim 2022/2023 oraz sposobu jej przeprowadzenia. Dodatkowo proces rekrutacji uregulowano w: Zarządzeniu nr 11/2022 Rektora-Komendanta Akademii Sztuki Wojennej z dnia 18.03.2022 r. w sprawie określenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów w roku akademickim 2022/2023. Szczegółowe zasady rekrutacji oraz tryb odwoławczy są upublicznione na stronie internetowej. O przyjęcie na stacjonarne studia pierwszego stopnia kierunku dowodzenie mogą ubiegać się absolwenci szkół ponadgimnazjalnych posiadający świadectwo dojrzałości, a także spełniający wymagania określone w uchwale Senatu ASzWoj dotyczące warunków i trybu rekrutacji. Postępowanie rekrutacyjne na studia ma charakter konkursowy, w którym podstawę przyjęcia, z uwzględnieniem limitów miejsc, stanowi analiza wyników ze świadectw dojrzałości polegająca na określeniu punktów wniesionych z trzech przedmiotów objętych zewnętrznym egzaminem maturalnym (wyniki lub ocena z języka obcego nowożytnego; wyniki lub ocena z dwóch przedmiotów spośród: geografia, historia, wiedza o społeczeństwie, matematyka, informatyka - które po przeliczeniu pozwolą osiągnąć kandydatowi najwyższą liczbę punktów).

Zasady rekrutacji są bezstronne, przejrzyste i gwarantują kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Osobom z niepełnosprawnością zapewniają też pełny udział w procesie rekrutacyjnym. Zasadniczo są także selektywne.

Warunki rekrutacji na studia nie określają oczekiwanych kompetencji cyfrowych kandydatów, wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na

odległość. Brak jest też informacji o wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Rekomenduje się uzupełnienie warunków rekrutacji o informacje w tym zakresie.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostały określone w Regulaminie potwierdzania efektów uczenia się w Akademii Sztuki Wojennej (Uchwała nr 62/2019 Senatu Akademii Sztuki Wojennej z dnia 10 października 2019 r.) i zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, są określone w Regulaminie Studiów. Uczelnia uczestniczy także w realizacji programu Erasmus+ i uznaje dorobek studentów uzyskany w uczelniach, z którymi ASzWoj posiada podpisane stosowne umowy o współpracy. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak też uzyskanych w innej uczelni, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są właściwe, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów określa Regulamin studiów (§ 46-51) oraz Wytyczne Prorektora ds. Dydaktycznych Akademii Sztuki Wojennej z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie ujednoczenia procesu przygotowania prac dyplomowych na stacjonarnych i niestacjonarnych studiach licencjackich, magisterskich, jednolitych studiach magisterskich, studiach podyplomowych i kursach prowadzonych w badawczo-dydaktycznych jednostkach organizacyjnych w Akademii Sztuki Wojennej od roku akademickiego 2019/2020. Tematyka prac podlega ocenie i akceptacji przez Dziekana. Student obowiązany jest przygotować pracę dyplomową i złożyć ją w Wydziale Obsługi Studentów (dziekanat) wraz z kompletem dokumentów szczegółowo określonych w ww. wytycznych. Podczas egzaminu dyplomowego student odpowiada na 3 pytania, z których jedno dotyczy pracy, a pozostałe dwa są związane ze wszystkimi modułami realizowanymi podczas studiów (pytanie kierunkowe i specjalistyczne). Zagadnienia na egzamin dyplomowy są zamieszczone na stronie internetowej Wydziału. Efekty uczenia się związane z pracą dyplomową określono w programach studiów. W dokumencie Wytyczne do przygotowania prac dyplomowych, określono wymogi merytoryczne i metodyczne odnoszące się do prac dyplomowych z dostosowaniem ich do poziomu i profilu studiów, w szczególności odnoszą się one do: zgodności pracy z tematem; konstrukcji pracy; doboru źródeł i literatury oraz stopnia ich wykorzystania; umiejętności krytycznej oceny dorobku bibliograficznego; poprawności rozumowania, umiejętności argumentacji; poprawności terminologicznej i językowej; poprawności aparatu naukowego (przypisy, bibliografia itp.); nowatorskiego ujęcia. Prace dyplomowe prowadzone na ocenianym kierunku dotyczą szeroko rozumianego zakresu bezpieczeństwa narodowego. Tematy są zgodne z treścią kierunkowych efektów uczenia się. Oryginalność prac dyplomowych weryfikowana jest przy użyciu elektronicznego systemu antyplagiatowego (JSA).

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są określone w Regulaminie studiów. Szczegółowe zasady zaliczania poszczególnych zajęć i sposoby weryfikowania osiągnięcia przypisanych do nich efektów uczenia się są opisane w kartach zajęć, dobór tych form nie budzi zastrzeżeń.

W Uczelni nie są tolerowane zachowania niezgodne z normami etycznymi lub prawnymi. Zasady weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się pozwalają na równe traktowanie

studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Na ocenianym kierunku określone są zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej, dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Studenci otrzymują informację zwrotną na temat ocen uzyskanych z bieżących sprawdzianów i prac zaliczeniowych bezpośrednio od nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z danych zajęć. Powszechnie przyjętym zwyczajem jest informowanie o ocenach prac etapowych na kolejnych zajęciach. Platforma ILIAS umożliwia komunikację pomiędzy nauczycielem i studentem w zakresie rejestracji wyników okresowych prac sprawdzających oraz ocen semestralnych, dzięki czemu studenci mają możliwość zapoznawania się ze swoimi ocenami na bieżąco.

Zgodnie z Regulaminem studiów, student ma prawo wglądu do swoich ocenionych prac, w terminach uzgodnionych z prowadzącymi zajęcia, w szczególności podczas konsultacji.

Istotnym narzędziem wspomagającym proces monitorowania i oceny progresji studentów jest system informatyczny z modułem „Wirtualna Uczelnia” oraz informacje przedstawiane przez kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału i opiekuna studiów danego kierunku. Władze Wydziału, poszczególni nauczyciele akademicy oraz pracownicy dziekanatu mają możliwość bieżącego monitorowania wyników zaliczeń oraz egzaminów. Program umożliwia generowanie różnego rodzaju zestawień, które są wykorzystywane w procesie oceny wyników kształcenia.

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się dokonywana jest w oparciu o szeroki zestaw metod określonych w sylabusach zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia poprzez: zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych grup zajęć), weryfikację założonych w programie studiów efektów uczenia się poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego, weryfikację efektów uczenia się w trakcie badania losów zawodowych absolwentów. Zostały one dobrane przez opiekunów zajęć do założonych dla zajęć i kierunkowych efektów uczenia się i zapewniają one skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. W przypadku zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość studenci mają kontakt z wykładowcami zarówno w trakcie zajęć, jak i podczas konsultacji.

W Uczelni wprowadzono szkolenia w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto, zgodnie z polityką zapewniania jakości kształcenia, prowadzone były hospitacje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Podstawą oceny studenta są okresowe prace kontrolne, których charakter dostosowany jest do weryfikowanego efektu uczenia się: ocena z kolokwium i sprawdzianów pisemnych, ocena aktywności podczas ćwiczeń tablicowych, ocena realizacji zadań w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych, ocena sprawozdań z przebiegu ćwiczeń laboratoryjnych lub projektowych. Osiągnięcia studentów weryfikowane są również podczas bieżącej pracy na zajęciach (przedłużona obserwacja prowadzącego zajęcia), z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania (ćwiczenia audytoryjne, tablicowe, praktyczne zajęcia laboratoryjne, metoda zadaniowa, metoda projektu), obserwacja studenta podczas zajęć. Metody weryfikacji – wypowiedzi ustne i pisemne – stosowane podczas zajęć z języka obcego pozwalają na ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów umiejętności posługiwania się językiem na poziomie określonym w kierunkowych efektach uczenia się.

Zapewnione jest także sprawdzenie i ocena opanowania języka obcego na odpowiednim poziomie poprzez weryfikację poszczególnych sprawności językowych studentów (mówienie, pisanie, czytanie, rozumienie ze słuchu).

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu oraz efektów uczenia się. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz indywidualne projekty studentów są archiwizowane w celu dokonywania cyklicznych ich przeglądów, dodatkowo przeprowadzane są w każdym semestrze analizy uzyskiwanych przez studentów ocen, analizy terminowości ukończenia studiów i przyczyn niepowodzeń studentów. Aczkolwiek Uczelnia nie była w stanie przedstawić wszystkich prac etapowych przewidzianych w sylabusach zajęć. Rekomenduje się zwiększenie nadzoru nad archiwizacją prac potwierdzających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Prace dyplomowe są dostosowane do poziomu kształcenia. Prace egzaminacyjne, etapowe, projekty, a także prace dyplomowe na kierunku dowodzenie charakteryzują się bardzo zróżnicowaną tematyką nie mniej mieszczą się swym zakresem w dyscyplinach przyporządkowanych realizowanemu kierunkowi studiów. Praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia o praktycznym profilu studiów ma świadczyć o opanowaniu przez dyplomanta wiedzy i umiejętności niezbędnych do samodzielnego rozwiązywania problemów praktycznych z zakresu danego kierunku studiów (z uwzględnieniem wybranej specjalności). Praca ta w swojej budowie powinna zawierać sformułowanie problemu do rozwiązania, którego treść powinna być ujęta w tytule pracy. Analiza wykazała, iż prace nie zawsze mają charakter praktyczny. Należy wskazać na mały zakres własnych analiz, komentarzy i przemyśleń w kontekście prowadzonych badań, często opis badań ograniczał się tylko do podania danych statystycznych bez komentarza autora badań. Niektóre prace posiadają zauważalne niedostatki w zakresie wymogów pisarstwa naukowego, zarówno w zakresie stylu, konstrukcji, jak i edycji pracy. Zidentyfikowano również prace, w których opis bibliograficzny był niezgodny z obowiązującym standardem, a literaturę cytowano niewłaściwie. Na podstawie przeglądu wylosowanych prac dyplomowych stwierdzono, że oceny niektórych opracowań, w kontekście występujących błędów i pomyłek, są zawyżone. Prace dyplomowe, pomimo zróżnicowanego poziomu merytorycznego, potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Rekomenduje się zwiększenie nadzoru nad procesem dyplomowania w oparciu o reguły wprowadzone w zasadach dyplomowania w celu silniejszego powiązania tematyki i treści prac dyplomowych z profilem praktycznym.

W Uczelni wprowadzony jest system aktywizacji studentów do aktywności naukowej, działające koła naukowe, które umożliwiają studentom aktywność naukową i badawczą. Studenci kierunku dowodzenie aktywnie uczestniczą w badaniach naukowych prowadzonych w Uczelni czego potwierdzeniem jest ich udział w konferencjach i sympozjach naukowych oraz autorstwo w pokonferencyjnych publikacjach naukowych. Studentom w trakcie studiów stwarza się możliwość publikacji zarówno w monografiach wieloautorskich publikowanych przez Wydawnictwo ASzWoj, jak również w innych periodykach dotyczących bezpieczeństwa.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia podczas rekrutacji realizuje zasadę równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku dowodzenie. O przyjęcie na studia pierwszego stopnia w ramach limitów przyjęć, ustalonych w uchwałach Senatu, może ubiegać się każdy, kto posiada świadectwo dojrzałości lub inne dokumenty oraz spełnia wymagania określone w Uchwale Senatu i Zarządzeniach Rektora-Komendanta ASzWoj.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak i uzyskanym w innej uczelni zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów w innej uczelni oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się podczas studiów są rozbudowane i jednocześnie przejrzyste. Umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Określają one także zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Metody weryfikacji oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają także sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku dowodzenie. Zapewnione jest także sprawdzenie i ocena opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2. Dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin do których kierunek jest przyporządkowany. Dotyczy to także norm, zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku dowodzenie.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów terenowych, itp., a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań, są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin do których kierunek jest przyporządkowany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy, a także doświadczenie zawodowe w zakresie nauk o bezpieczeństwie, nauk o zarządzaniu i jakości, do których przypisano kierunek studiów. Jednakże nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące kształcenie na ocenianym kierunku nie posiadają dorobku naukowego z zakresu dwóch pozostałych dyscyplin tj. z matematyki oraz językoznawstwa. Znakomita większość kadry posiada doświadczenie praktyczne zdobyte poza Uczelnią związane ze służbą w Wojsku Polskim. Dorobek naukowy kadry związany jest z prowadzonymi badaniami, organizowanymi konferencjami oraz publikacjami. Dorobek naukowy oraz doświadczenie praktyczne kadry kierunku umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych.

51 nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia stanowi kadrę ocenianego kierunku. W kadrze kierunku jest trzech profesorów nauk społecznych, 5 doktorów habilitowanych, 23 doktorów oraz 20 magistrów. Profesorowie stopnie naukowe zdobywali w naukach o bezpieczeństwie, poza tym w kadrze jest jeszcze 22 nauczycieli posiadających stopnie naukowe w naukach o bezpieczeństwie. Pozostałe stopnie zdobywali nauczyciele w dziedzinie nauk inżynieryjno - technicznych, a także w pedagogice oraz naukach o zarządzaniu i jakości. Przypisanie wszystkich zajęć jest prawidłowe i uwzględnia kompetencje i doświadczenie kadry oraz umożliwia prawidłową realizację zajęć. Za prawidłowy należy uznać stosunek liczebności kadry kierunku do liczby studentów ocenianego kierunku (51 nauczycieli i innych osób prowadzących zajęcia oraz 63 studentów).

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia zdobywali kompetencje dydaktyczne podczas pracy w różnych uczelniach w Polsce. Część kompetencji dydaktycznych zdobywali podczas szkoleń w instytucjach, w których pełnili służbę, poprzez formalne wykształcenie, a także zdobywając kompetencje dydaktyczne podczas szkoleń realizowanych w Uczelni. Uczelnia umożliwia podnoszenie kompetencji kadry kierunku. W okresie pandemii przygotowała kadrę kierunku do prowadzenia zajęć zdalnych. Uczelnia jeszcze przed okresem pandemii korzystała z platformy Ilias, za pomocą których prowadziła szkolenia przygotowujące kadrę do szkoleń na platformie MS Teams. Dodatkowo kadra kierunku zorganizowała w ostatnich pięciu latach 40 konferencji, sympozjów oraz seminariów, uczestniczyła w 78 konferencjach i seminariach w innych instytucjach. Przełożyło się to na liczne publikacje kadry kierunku.

Kadra kierunku podnosi swoje kompetencje w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych. Część szkoleń, w których uczestniczy kadra to szkolenia zawodowe, które odbywają żołnierze. Część szkoleń stanowi szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego. Dla przykładu kadra odbyła szkolenia na platformie Ilias z zakresu narzędzi organizacji wideokonferencji, obsługi tablic multimedialnych, ochrony danych osobowych, incydentów komputerowych w resorcie ON, ochrony przed bronią masowego rażenia i wiele innych. Dodatkowo corocznie Uczelnia, i wydział organizują konferencję metodyczną i seminarium metodyczne, na którym omawiane są tematy związane z realizacją programów studiów.

Sale dydaktyczne oraz laboratoria mogą być wykorzystywane przez kadrę kierunku także po godzinach zajęć. Wykorzystanie pracowni są dostępne od 6 do 20 jeśli nie odbywają się w nich zajęcia. Dostęp

limitowany jest systemem dostępu i taki dostęp mają opiekun koła naukowego, opiekun grupy i nauczyciel akademicki.

Za prawidłowość obsady zajęć odpowiadają dyrektor instytutu, kierownicy katedr i zakładów. Koordynatorem prawidłowości obsady zajęć jest prodziekan do spraw dydaktycznych. Kadra prowadzi od kilku do kilkudziesięciu godzin zajęć. Najbardziej obciążony nauczyciel ma zaplanowane 100 godzin zajęć. Takie podejście do planowania zajęć umożliwia ich prawidłową realizację.

Uczelnia deklaruje, że dla studiów pierwszego stopnia spełnia wymóg ponad 50% obciążenia zajęciami nauczycieli zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy.

Zatrudnienie nauczycieli akademickich odbywa się w oparciu o procedurę konkursową. Często zapotrzebowanie zgłaszane jest także przez pracodawców i inne osoby związane z kierunkiem studiów. Zapotrzebowanie na obsadę zajęć wynika ze stopnia realizacji pensum. Corocznie zapotrzebowanie zgłaszane jest na podsumowaniu roku akademickiego, a częściowe podsumowanie wykonania pensum odbywa się po każdym semestrze. Konkurs na stanowisko ogłasza Rektor-Komendant, a w rozkazie dziennym powołuje komisję, ustala jej skład oraz wyznacza terminy. Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia są oceniane przez studentów. Odbywa się to w ramach zbierania opinii studentów w formie on linowej. Studenci oceniają kadrę i zajęcia 2 razy w roku z uwzględnieniem zasady, że zajęcia wielosemestralne są oceniane po ich zakończeniu. Dostęp do ankiet ma uczelniany i wydziałowy zespół ds. jakości kształcenia. Także ten zespół sporządza raport dotyczący ocen. Wyniki są omawiane na spotkaniach kadry. Corocznie na koniec roku akademickiego odbywa się symposium ds. jakości kształcenia, w którym uczestniczą studenci i na tym forum omawiane są wyniki.

Uzupełnienie tych działań stanowi system hospitacji. Odbywają się one w sposób planowany. Plan sporządzany jest na poszczególne semestry i jest zatwierdzany przez dziekana. Hospitacji dokonuje bezpośredni przełożony – kierownik zakładu lub katedry. Kierowników hospituje dyrektor, a dyrektorów dziekan lub prodziekan. Zajęcia zdalne także są hospitowane. Plan hospitacji obejmuje 12-15 hospitacji w semestrze.

Oceny pracowników prowadzone są w ustawowych terminach. W ocenie uwzględniane są: oceny dorobku naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowania w sprawy organizacyjne Uczelni, oceny kompetencji cyfrowych w nauczaniu zdalnym, oceny doświadczenia praktycznego/zawodowego zdobytego poza uczelnią, wyniki hospitacji, wyniki oceny dokonywanej przez studentów. Oceny okresowej kadry dokonuje komisja powołana przez Rektora-Komendanta.

Wyniki z ocen studentów, hospitacji, ocen okresowych są wykorzystywane do planowania indywidualnych ścieżek kariery. Funkcjonujący system ocen sprzyja motywowaniu pracowników, którzy zajmują stanowiska dydaktyczne lub badawczo dydaktyczne. Proces przejścia pomiędzy tymi stanowiskami jest dla kadry zrozumiały i opisany jest w wewnętrznych przepisach prawa. Uczelnia wspiera kadrę kierunku poprzez pomoc w finansowaniu publikacji w czasopiśmie lub monografiach zewnętrznych i udziału w konferencjach naukowych organizowanych przez ośrodki zewnętrzne, umożliwieniu publikacji w czasopiśmie własnych Uczelni. Duże wsparcie otrzymuje kadra w pozyskiwaniu i realizacji grantów. Przykładem może być projekt mentoringowy. Projekt finansowany ze środków MEiN pozwalał na rozwój kadry i studentów.

Pewną formą wyróżnienia i możliwości zwiększania swoich kompetencji są wyjazdy zagraniczne finansowane między innymi ze środków Erasmusa.

Uczelnia w 2020 roku powołała stanowisko Rzecznika Akademickiego ASzWoj (Academic Ombudsman). Rolą Rzecznika jest wspieranie pracowników uczelni w rozwiązywaniu konfliktów, a także w sytuacjach budzących wątpliwości oraz dbanie o zapewnienie równego traktowania i poszanowania wszystkich członków wspólnoty akademickiej. Na kierunku dowodzenie nie było zdarzeń naruszających bezpieczeństwo studentów lub pracowników.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe, a także kompetencje dydaktyczne do prowadzenia zajęć. Obciążenia prowadzonymi zajęciami jest prawidłowe. Wszyscy członkowie kadry byli przygotowani do prowadzenia zajęć zdalnych. Kadra jest oceniana przez studentów, hospitowana i oceniana w ustawowych terminach. Kadra ma możliwości podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych i zawodowych poprzez system szkoleń prowadzonych w Uczelni oraz poprzez udział w konferencjach i szkoleniach zewnętrznych. Szkolenia organizowane przez Uczelnię dotyczyły także szkoleń prowadzonych na odległość. Uczelnia powołała Rzecznika Akademickiego, którego zadaniem jest wspieranie pracowników w rozwiązywanie konfliktów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa kierunku dowodzenie mieści się w strukturach Akademii Sztuki Wojennej. W skład bazy dydaktycznej Uczelni wchodzi siedem budynków, które dysponują: salami wykładowymi powyżej 100 osób - 13, salami wykładowymi od 50 do 100 osób-16, salami wykładowymi do 50 osób - 125, salami ćwiczeniowymi/seminaryjnymi-16, salami laboratoryjnymi i pracowniami komputerowymi - 22. Proces kształcenia na kierunku dowodzenia odbywa się w oparciu o obiekty ASzWoj Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego oraz Wydziału Zarządzania i Dowodzenia. W dyspozycji kierunku dowodzenie są dwie sale sportowe, basen, boisko do koszykówki i siłownia oraz sala do walki wręcz usytuowane na terenie kampusu, a także stadion piłkarski. Sale wykładowe, ćwiczeniowe,

specjalistyczne laboratoria, pracownie komputerowe umożliwiają prawidłowe kształcenie na kierunku dowodzenie.

Infrastruktura informatyczna kierunku dowodzenie składa się z pomieszczeń wyposażonych w komputery stacjonarne, które mają dostęp do Internetu, ekrany i panele sterownicze. Natomiast sale komputerowe posiadają specjalistyczne oprogramowanie dostosowane do kierunku kształcenia. Wykładowcy oraz studenci mogą korzystać z kserokopiarki podłączonej do Wi-Fi również dostępne są telebimy i plotery. Każdy wykładowca został wyposażony w komputer z dostępem do Internetu z możliwością drukowania niezbędnych materiałów dydaktycznych. Wykładowcy oraz studenci mają możliwość korzystania z zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Liczba stanowisk w salach dydaktycznych, komputerowych i laboratoriach specjalistycznych przedstawia się następująco: dwie aule wykładowe w tym jedna przystosowana do tłumaczeń symultanicznych, jedna sala średniej wielkości, trzynaście pomieszczeń ćwiczeniowych, jedna sala mniejszej wielkości, siedem laboratoriów specjalistycznych w tym jedno do informacji zastrzeżonych, dwie sale komputerowe. Sale dydaktyczne wyposażone są w zestawy komputerowe wraz ze sprzętem multimedialnym. Studenci mogą bez ograniczeń korzystać z sieci Internetowej w blokach dydaktycznych jak również z zasobów bibliotecznych.

Na terenie Akademii Sztuki Wojennej mieści się Biblioteka Główna wyposażona w system SOWA2SQL stosowany w uczelniach wojskowych, który zabezpiecza procesy biblioteczne w tym gromadzenie, opracowanie i udostępnianie wszystkich dostępnych zbiorów stacjonarnie oraz internetowo. Wypożyczalnia biblioteki otwarta jest: poniedziałek-czwartek w godz. 07.45-17.00; piątek 07.45-15.00; sobota (zjazdowa) 09.00-16.00. Czytelnia otwarta jest w poniedziałki i czwartki od godz. 10.00-17.00, wtorki, środy, piątki od godz. 10.00-15.00, sobota (zjazdowa) 10.00-16.00.

Infrastruktura dydaktyczna oraz biblioteczna funkcjonuje kompatybilnie z przepisami BHP.

Studenci i wykładowcy mają otwarty dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, stanowisk komputerowych oraz laboratoriów komputerowych z specjalistycznym oprogramowaniem w godzinach realizacji zajęć dydaktycznych jak i poza nimi. Kadra dydaktyczna kierunku dowodzenia ma dostęp do laboratoriów z specjalistycznym oprogramowaniem przez cały czas otwarcia Uczelni. Studenci mogą korzystać w ww. pomieszczeń w sposób zorganizowany, czyli ktoś musi wystąpić z prośbą o umożliwienie korzystania ze wskazanych pomieszczeń np. samorząd studencki.

Uczelnia posiada infrastrukturę architektoniczną, biblioteczną oraz dydaktyczną w tym komputerową z oprogramowaniem specjalistycznym dostosowaną do osób z niepełnosprawnościami.

Obecnie na kierunku dowodzenia nie przewiduje się nauczania na odległość. Niemniej Uczelnia gotowa jest w razie potrzeby na kierunku dowodzenia uruchomić możliwość kształcenia na odległość. Wykładowcy i studenci korzystają z uczelnianej platformy e-learningu kształcenia na odległość ADL, która umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję pomiędzy studentami i wykładowcami.

Wykładowcy jak i studenci mają dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania. Jeśli zaistniałaby potrzeba kształcenia na odległość to kierunek dowodzenie jest gotowy do uruchomienia takiej procedury.

Zakres tematyczny i językowy księgozbioru biblioteki uczelnianej obejmuje: nauki o bezpieczeństwie, rodzaje sił zbrojnych, sztukę wojenną, strategię i taktykę, historię wojen i wojskowości, logistykę, organizację i zarządzanie, marketing oraz kompendia obejmujące nauki społeczne oraz humanistyczne.

Biblioteka pozyskuje aktualną przedmiotową literaturę naukową, gromadzi ją i udostępnia kadrze naukowo-dydaktycznej jak i studentom. Księgozbiór biblioteczny zabezpiecza proces nauczania jak i uczenia się. Z Biblioteki Głównej Uczelni korzysta ok. 7 tys. czytelników. Biblioteka liczy ponad 860 tys. woluminów książek, 19 000 woluminów czasopism 750 tytułów polskich i 260 zagranicznych oraz 150 tys. wydawnictw kartograficznych

Kadra dydaktyczno-naukowa ma możliwość składania swoich propozycji zakupu książek i czasopism za pomocą wniosku, który mieści się na stronach internetowych biblioteki. Dlatego niezbędna literatura zalecana w sylabusach jest systematycznie uzupełniana.

Biblioteka Uczelni posiada specjalistyczne oprogramowanie, które umożliwia dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

Infrastruktura Uczelni w tym na kierunku dowodzenie jest dostosowana do osób z niepełnosprawnościami zarówno w wymiarze architektonicznym jak i dydaktycznym.

Studenci mają możliwość korzystania z materiałów dydaktycznych opracowanych elektronicznie. Daje to możliwość kształcenia z zastosowaniem metod i technik na odległość również dla studentów z niepełnosprawnościami.

Uczelnia dysponuje nowoczesnymi laboratoriami z oprogramowaniem specjalistycznym. Infrastruktura naukowa i dydaktyczna kierunku dowodzenie zapewnia, aby zajęcia odbywały się zgodnie ze standardami kształcenia, które są określone w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 66 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Biblioteka Uczelni umożliwia zamawianie książek i czasopism poprzez Internet pod warunkiem, że wybrane pozycje znajdują się w zasobach bibliotecznych. Biblioteka dysponuje bazą archiwum wydawnictw wewnętrznych ASG WP, AON + prace kwalifikacyjne a także bazą dorobku naukowego pracowników Uczelni. Ponadto Biblioteka Główna ASzWoj prowadzi aktywną współpracę z zagranicznymi odpowiednikami. Wykładowcy i studenci w ramach biblioteki mają dostęp do dwóch ogólnoswiatowych baz danych: EBSCO oraz Academica. Infrastruktura w tym zasoby biblioteczne w pełni dają gwarancję prawidłowego przebiegu procesu nauczania i uczenia się na kierunku dowodzenia w tym również uwzględniając potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Studenci w ramach realizowanych zajęć dydaktycznych mają możliwość korzystania z wysoko specjalistycznego oprogramowania C3IS Jaśmin w zakresie jaki wyznaczy wykładowca. W zakresie tym studenci mają możliwość zapoznania się w wymiarze informatycznym jak przebiega proces dowodzenia we wszystkich fazach i etapach przez wojska w działaniach zarówno kryzysowych jak i wojennych na poziomie taktycznym i operacyjnym. Ponadto istnieje możliwość zaprezentowania oprogramowania C3IS Jaśmin we współpracy z Systemami Kierowania Środkami Walki w celu automatyzacji procesu dowodzenia. Również do realizacji zajęć dydaktycznych wykorzystywane jest Laboratorium Zautomatyzowanego Zestawu Kierowania Ogniem, TOPAZ, które służy do zapoznania studentów z procesem planowania wsparcia ogniowego w BZ/BPanc, działań pułku artylerii oraz dywizjonu artylerii z wykorzystaniem obserwacji ognia z sekcji wysuniętych obserwatorów oraz BSL Fly Eye. Zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem najnowszych technologii oraz wysoko specjalistycznego oprogramowania jest nie do przecenienia w procesie kształcenia na kierunku dowodzenia.

Wykładowcy oraz studenci mają do dyspozycji bogatą literaturę polską i obcojęzyczną z następującego zakresu m.in. polityki międzynarodowej, sztuki wojennej, rodzajów sił zbrojnych, strategii i taktyki, historii wojen i wojskowości, logistyki, ekonomiki i gospodarki wojskowej, organizacji i zarządzania,

marketingu oraz nauk humanistycznych. W zakresie czasopism o tematyce związanej z naukami o bezpieczeństwie. Biblioteka Główna ASzWoj posiada największy zbiór w Polsce z zakresu czasopism związanymi z naukami o bezpieczeństwie.

Biblioteka Główna ASzWoj korzysta z nowoczesnego systemu biblioteczno-informacyjnego SOWA2SQL, który wykorzystywany jest również przez inne uczelnie wojskowe. System ten realizuje wszystkie procesy biblioteczne, również poprzez Internet. Wykładowcy jak i studenci na kierunku dowodzenia w pełni mogą korzystać z całej infrastruktury bibliotecznej w tym ze środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, czytelni, zasobów bibliotecznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

ASzWoj dysponuje nowoczesną infrastrukturą dydaktyczną, naukową, biblioteczną oraz zasobami edukacyjnymi, które są dostosowane do potrzeb kształcenia studentów na kierunku dowodzenie. Infrastruktura architektoniczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Pomieszczenia dydaktyczne w tym ćwiczeniowe, specjalistyczne pracownie, laboratoria naukowe zostały wyposażone w sprzęt techniczno-informatyczny oraz specjalistyczne oprogramowanie, które gwarantuje osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Również cała infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i sportowa jest dostępna dla studentów w czasie wolnym od zajęć. Wykładowcy i studenci mogą w pełni korzystać z infrastruktury dydaktycznej, technologii informacyjno-komunikacyjnej w tym oprogramowania specjalistycznego kierunku dowodzenie. Infrastruktura internetowa jest ogólnodostępna dla nauczycieli akademickich jak i studentów co umożliwia korzystanie z platformy e-learningowej oraz gwarantuje efektywną komunikację w tym możliwość realizacji zajęć w formie kształcenia na odległość. Zasoby księgozbioru Biblioteki Głównej Akademii Sztuki Wojennej w zupełności zabezpieczają proces nauczania oraz uczenia się. Kadra akademicka oraz studenci kierunku dowodzenie mają dostęp do ogólnodostępnych baz danych EBSCO oraz Academica. Ponadto kadra akademicka jak również studenci mogą korzystać z wydawnictw zagranicznych, których w zbiorach biblioteki jest ok. 7%. Cała infrastruktura dydaktyczna w tym zasoby edukacyjne poddawane są systematycznej ocenie, w której biorą udział nauczyciele akademicy oraz studenci. Władze Wydziału analizują zgłaszane inicjatywy i w miarę możliwości wdrażają je do realizacji procesu dydaktycznego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest w przypadku Akademii Sztuki Wojennej warunkiem niezbędnym skutecznego funkcjonowania. Jednocześnie zapisy obowiązującej strategii rozwoju wskazują na duże znaczenie, jakie do rozwoju tej współpracy przywiązują Władze Uczelni. Są one świadome korzyści, jakie przynosi skuteczna współpraca w zakresie doskonalenia dydaktyki, działalności naukowej i umacniania marki i wizerunku Uczelni.

W Strategii rozwoju Akademii Sztuki Wojennej na lata 2021-2026 można wyróżnić następujące działania dotyczące współpracy:

- rozwijanie współpracy z uczelniami wojskowymi i cywilnymi w kraju i za granicą, w tym poprzez udział w konsorcjach i sieciach naukowych oraz realizację wspólnych projektów badawczych i dydaktycznych;
- wzmacnianie współpracy z instytucjami państwowymi i samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym, w tym poprzez wykorzystanie infrastruktury naukowej i dydaktycznej oraz świadczenie usług edukacyjnych i doradczych;
- podejmowanie działań na rzecz integracji środowiska akademickiego ASzWoj z otoczeniem społecznym i gospodarczym, w tym poprzez promocję osiągnięć naukowych i dydaktycznych;
- ciągle dostosowywanie oferty kształcenia do potrzeb rynku prac.

Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji oraz wniosków z przeprowadzonych spotkań należy stwierdzić, że rodzaj, zakres i zasięg działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej i zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Podmioty te reprezentują przede wszystkim sektor publiczny, służby porządkowe i siły zbrojne, organy i instytucje administracji rządowej i samorządowej, a także instytucje kultury.

Wnioski z przeprowadzonej oceny wskazują, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na ocenianym kierunku jest prowadzona systematycznie, przybiera zróżnicowane formy i jest sukcesywnie rozwijana. Realizowane formy współpracy obejmują:

- organizację praktyk zawodowych i staży;
- konsultowanie zmiany w programie praktyk;
- gościnne wykłady i szkolenia prowadzone przez przedstawicieli służb mundurowych;
- wizyty studyjne w instytucjach i urzędach związanych z systemem bezpieczeństwa narodowego;
- organizacja spotkań, eventów wspierających orientację studentów w potrzebach rynku pracy;
- współpracę ze szkołami średnimi, patronat, spotkania z uczniami klas mundurowych itp.

W wyniku czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni związanego z sytuacją epidemiczną w Polsce współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym została w znacznej mierze przeniesiona do tzw. przestrzeni wirtualnej. Nie zaburzyło to jednak w istotny sposób jakości współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zidentyfikowane problemy dotyczyły przede wszystkim możliwości realizacji praktyk zawodowych przez studentów. Problem udało się rozwiązać poprzez organizację części praktyk w jednostkach podległych Uczelni.

Na ocenianym kierunku nie są prowadzone okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które mają charakter systemowy. Prowadzone na Uczelni działania o charakterze ewaluacji nie obejmują poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji. W raporcie samooceny Uczelnia wskazała, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczego podlega bieżącej ocenie zarówno pod kątem odpowiedniego doboru nowych partnerów, jak i form współpracy z nimi. Wnioski z wizytacji wskazują jednak, że ocena ta ma być realizowana w trybie on-going i obejmuje bilateralne relacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. W konsekwencji dla podejmowania lepszych decyzji w zakresie rozwoju tego obszaru funkcjonowania uczelni brakuje kompleksowego podsumowania wniosków z tych oceny. Słabością przyjętych rozwiązań jest brak rzetelnej analizy w średnim i długim horyzoncie czasowym.

Rekomendacje:

- prowadzenie ewaluacji współpracy w sposób sparametryzowany (mierniki, wskaźniki) oraz formułowanie wniosków na podstawie jej wyników. Wyniki świadomie prowadzonej, rzetelnej ewaluacji prowadzić mogą do identyfikacji działań sprzyjających osiągnięciu strategicznych celów związanych ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W konsekwencji będzie wpływać to na pozytywne wzmocnienie wizerunku, marki i pozycji kierunku (a ostatecznie Uczelni) w świadomości kandydatów, studentów i podmiotów reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze, a co za tym idzie - prowadzić do pogłębienia i poszerzenia form współpracy, które przekładają się na doskonalenie jakości kształcenia, ergo pozycji konkurencyjnej Uczelni.
- opracowanie macierzy współpracy odnoszącej się do branż i podmiotów, a także efektywności, zakresów i celów realizowanej i ewentualnie planowanej współpracy. Na tej podstawie możliwa będzie ewaluacja dotychczasowej współpracy oraz formułowanie planów, które pozwolą rozwijać obecne i nowe obszary kooperacji, ale także identyfikować ograniczenia współpracy, która nie przynosi oczekiwanych efektów.
- opracowywanie i modyfikowanie efektów uczenia się i programów studiów poprzedzane zasięgnięciem opinii partnerów reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze;
- wypracowanie stałych form współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, które pozwolą na monitorowanie potrzeb w zakresie kompetencji zawodowych i społecznych oczekiwanych od absolwentów kierunku, ale będzie też sprzyjać utrzymywaniu relacji o ocenie zaangażowania osób i podmiotów we współpracę;
- uwzględnianie w tematyce prac dyplomowych studentów oraz projektów realizowanych w ramach prac etapowych problematyki partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego. Warto w tym celu przedstawić partnerom możliwość i zakres prac, a studentom przedstawić zestaw tematów, jako opcjonalnych propozycji tematów prac etapowych lub dyplomowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy, adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Istnieje w tym obszarze jednak przestrzeń do poszerzenia zakresu i form współpracy.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym także w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni i samych partnerów.

Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów nie są prowadzone w sposób systematyczny i uwzględnione w SZJK. Wnioski i oceny dotyczące współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są formułowane w odniesieniu do poszczególnych podmiotów i ich wyniki są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Ze względu na brak generalizacji wniosków z tych ocen mają one obecnie niższą wartość dla procesu podejmowania decyzji w tym zakresie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia kształcenia realizowany jest w ramach projektu ERASMUS+, który daje możliwość zapraszania gości z zagranicy, studiowania na wybranych uczelniach zagranicznych. Ponadto studenci kierunku dowodzenia mogą ubiegać się o możliwość odbywania praktyk zawodowych i staży zagranicznych. Akademia Sztuki Wojennej współpracuje z 22 państwami w ramach programu ERASMUS+ co daje możliwość studentom kierunku dowodzenia do wyjazdu na zagraniczne uczelnie. W latach 2021-2023 odbyło się 68 wyjazdów zagranicznych w ramach programu ERASMUS+ i 54 wyjazdy w ramach planu współpracy z zagranicą. W tym samym czasie w ramach programu ERASMUS+ wyjechało 9 studentów Wydziału Wojskowego w tym 3 z kierunku dowodzenie.

Kierunek dowodzenie dokłada dużo staranności w umiędzynarodowieniu procesu kształcenia poprzez wsparcie kadry naukowej oraz dydaktycznej w uzyskiwaniu wysokich kompetencji i kwalifikacji. Kadra akademicka na kierunku dowodzenie ma możliwość wyjazdu na stypendia naukowe, wyjazdy studyjne, wyjazdy z gościnnymi wykładami, konferencje naukowe. W ostatnim czasie zostali zaproszeni wybitni naukowcy z zagranicy, którzy wygłosili wykłady zarówno dla kadry akademickiej jak i studentów. Również studenci w ramach programu Erasmus+ wyjeżdżają z zagranicę kontynuując proces kształcenia.

W celu umiędzynarodowienia kierunku dowodzenie zabiega o wysoki poziom znajomości języków obcych przez nauczycieli akademickich jak również przez studentów. Systematycznie stwarzane są oferty możliwości podnoszenia kwalifikacji znajomości języków obcych. Jest to podstawa do podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany kadry i studentów. Studenci podczas nauki języków obcych uzyskują poziom B2 co jest zgodne z zakładanymi efektami uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia podejmuje stałe działania w celu permanentnego udoskonalania umiędzynaradawiania procesu kształcenia. Warunki, rodzaj, zakres oraz zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku dowodzenie jest zgodny z założoną koncepcją oraz celami kształcenia. Podpisywane są nowe porozumienia o współpracy, z których korzysta kadra akademicka jak i studenci. Liczba podpisanych porozumień z zagranicznymi partnerami jest całkowicie wystarczająca w zapewnieniu umiędzynaradawiania procesu kształcenia. Kadra akademicka kierunku dowodzenie realizuje wyjazdy zagraniczne w ramach programu ERASMUS+ i planu współpracy zagranicznej. Ponadto kierunek dowodzenie realizuje projekty badawcze, wydawnicze, które w pełni zapewniają rozwój współpracy międzynarodowej. Realizowane są systematyczne oceny stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia w tym analizowany jest zasięg i intensywność aktywności międzynarodowej nauczycieli akademickich i studentów. Ocena i wyniki przeglądów służą do analizy i wdrażania nowych innowacji w procesie umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom wizytowanego kierunku wszechstronne i kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się. Wsparcie to jest wieloaspektowe i obejmuje motywowanie studentów do osiągania dobrych wyników, dostosowywanie form i metod nauczania do indywidualnych potrzeb, wsparcie finansowe oraz stymulowanie aktywności naukowej i społecznej. Wsparcie w procesie uczenia się studentów opiera się przede wszystkim na odpowiednim zaprojektowaniu programu studiów, który uwzględnia perspektywę studenta. Metody nauczania są dostosowane do celów edukacyjnych i umożliwiają skuteczne zdobywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Regulamin studiów przewiduje dodatkowe możliwości w zakresie studiowania takie jak np. urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualna organizacja studiów.

Studenci mogą konsultować aspekty związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. W związku z tym odbywają się konsultacje, z których harmonogramem studenci zapoznawani są na początku każdego semestru. Dodatkowo podczas spotkania z zespołem oceniającym, studenci wizytowanego kierunku zaznaczyli możliwość porozumienia się z prowadzącym za pośrednictwem poczty elektronicznej, celem umówienia się na inny, bardziej dogodny dla obu stron termin.

Studenci kierunku są we właściwy sposób przygotowywani do wejścia na rynek pracy i do działalności zawodowej. Oprócz aspektów związanych z odpowiednią ofertą programową, Uczelnia dodatkowo organizuje lub wspiera aktywności mające bezpośrednie przełożenie na potencjał zawodowy studentów. W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które na bieżąco monitoruje losy absolwentów, analizuje rynek pracy oraz przeprowadza regularne szkolenia i spotkania w ramach doradztwa zawodowego. W ramach swojej działalności Biuro Karier podjęło współpracę w ramach Ogólnopolskiej Sieci Biur Karier, dzięki czemu poprzez wymianę doświadczeń cały czas podnosi swoją atrakcyjność wśród studentów wizytowanego kierunku m.in. poprzez organizację spotkań, szkoleń oraz konferencji, podczas których studenci wizytowanego kierunku mają możliwość podnoszenia swoich kompetencji. Uczelnia organizuje również Targi Staży, Praktyk i Pracy, podczas których studenci kierunku Dowodzenie mają możliwość zapoznania się z ofertą potencjalnych pracodawców.

Uczelnia oferuje różnorodne formy wsparcia merytorycznego, materialnego i organizacyjnego dla studentów w trakcie ich procesu uczenia się. Zapewnia wsparcie dla najzdolniejszych studentów i inspirowanie do osiągania wysokich wyników w nauce. Regulamin studiów uwzględnia wsparcie dla studentów, takie jak możliwość korzystania z urlopów od zajęć, egzaminów komisyjnych oraz indywidualnego planowania studiów. Studenci są zachęceni do osiągania wysokich wyników poprzez różne świadczenia materialne, takie jak stypendium Rektora-Komendanta, stypendium Ministra Obrony Narodowej oraz stypendium z własnego funduszu stypendialnego Uczelni. Osoby wybitne mają również szansę na dodatkowe nagrody za swoją pracę, w postaci udziału w konferencjach naukowych, prowadzenia badań i projektów naukowych. Zainteresowani studenci kierunku Dowodzenie mają również możliwość uczestnictwa w publikacjach naukowych. Studenci mają również możliwość zakwaterowania w Domu Studenckim. Część miejsc przeznaczona jest dla studentów zagranicznych objętych programem Erasmus+. Warunki zakwaterowania są równe dla wszystkich studentów i są jasno określone przez Władze Uczelni.

Uczelnia umożliwia studentom udział w różnorodnych formach aktywności towarzyszących procesowi uczenia się. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu organizuje w trakcie roku akademickiego różne wydarzenia sportowe, dzięki którym studenci mają możliwość rozwoju w obszarze kultury fizycznej oraz integrację społeczności akademickiej z mieszkańcami regionu. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do rozbudowanej infrastruktury sportowej dostępnej w Uczelni. Studenci mają możliwość korzystania z basenu, dwóch hal sportowych, siłowni, sali sportów walki oraz boisk sportowych. Studenci kierunku Dowodzenie mogą korzystać z dodatkowych zajęć związanych ze sportami drużynowymi i indywidualnymi. Dodatkowo uczelnia prowadzi Klub Studencki, który jest miejscem spotkań studentów. Studenci mają również możliwość udziału w dodatkowych zajęciach sportowych w godzinach popołudniowych.

Akademia Sztuki Wojennej jest dostosowana do potrzeb różnych grup studentów m.in. studentów z niepełnosprawnościami. Uczelnia nie stworzyła żadnych ograniczeń rekrutacyjnych dla powyższej grupy studentów. Akademia Sztuki Wojennej dostosowała infrastrukturę dla studentów z niepełnosprawnościami. Dodatkowo powołany został pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych, który odpowiada za analizę potrzeb tej grupy studentów i doktorantów, a następnie w jego zakresie obowiązków znajduje się podejmowanie czynności, które podniosą jakość realizacji studiów w Uczelni. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość dostosowania organizacji studiów oraz warunków odbywania studiów do swoich ograniczeń zdrowotnych. Uczelnia umożliwia powyższej grupie studentów realizację studiów w oparciu o Indywidualną Organizację Studiów.

Na Uczelni funkcjonuje system skarg i wniosków. Opiekunowie danego roku przeprowadzają ze studentami regularne spotkania, na których studenci mogą zgłaszać określone postulaty lub zastrzeżenia. Całość następnie przekazywana jest do Dziekana Wydziału oraz Prodziekana Wydziału Wojskowego ds. Studenckich i Dydaktycznych, którzy po rozmowie ze studentem ustalają czy sprawa wymaga przekazania np. do Rektora-Komendanta Uczelni, który wdraża odpowiednie procedury w celu rozwiązania sprawy. Dodatkowo, studenci mogą zgłaszać nieformalnie wszelkie sprawy do samorządu studenckiego.

W Uczelni prowadzone są działania w zakresie bezpieczeństwa studentów. Studenci mają możliwość korzystania z Rzecznika Akademickiego ASzWoj. Rzecznik Akademicki odpowiada za rozwiązywanie konfliktów pomiędzy studentami oraz studentami i pracownikami uczelni, kierując się przy tym obiektywnością i zasadą poszanowania wszystkich członków wspólnoty uczelni. Rzecznik realizuje swoje działania poprzez spotkania ze stronami konfliktu oraz organizację mediacji dla stron sporu. W ramach swojej działalności Rzecznik Dyscyplinarny ASzWoj organizuje również szkolenia na rzecz równości oraz dobrych praktyk, które usprawniają działanie ekosystemu w Uczelni.

Studentom zapewnia się wsparcie obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Studenci mogą zgłaszać wszystkie swoje sprawy do Wydziału Organizacji Studiów, Wydziału Planowania i Jakości Kształcenia oraz Wydziału Obsługi Studentów. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Biura Wydziałów są dostępne dla studentów w określonych godzinach. Uczelnia wychodząc naprzeciw licznej grupie studentów niestacjonarnych określiła również godziny pracy dziekanatu w soboty zjazdowe. Kadra administracyjna jest przyjazna studentom i służy pomocą w przypadku wszystkich wątpliwości. Studenci w przypadku problemów z platformą zdalnego nauczania, mają możliwość kontaktu z odpowiednim pracownikiem odpowiedzialnym za powyższy obszar.

Uczelnia zapewnia dogodne warunki dla rozwoju samorządu studentów, zapewniając infrastrukturę i wsparcie organizacyjne oraz finansowe dla samorządu oraz organizacji studenckich. Członkowie Samorządu Studenckiego mają możliwość uczestnictwa w posiedzeniach Senatu Uczelni. Ponadto, przedstawiciele studentów mają szansę uczestniczyć w pracach innych organów związanych z jakością kształcenia na uczelni. Przedstawiciele samorządu studenckiego mają możliwość wyrażania opinii na temat projektów programów studiów, zgłaszając ewentualne zastrzeżenia lub propozycje odpowiednim osobom i gremiom w uczelni, odpowiedzialnym za koncepcję kształcenia. W uczelni funkcjonują również koła naukowe, które za pośrednictwem samorządu mają możliwość zgłaszania swoich spraw do władz uczelni. Uczelnia, przy uwzględnieniu reprezentacji studentów, monitoruje i ocenia skuteczność istniejących rozwiązań w zakresie wsparcia studenckiego. Prowadzona jest regularna ewaluacja procesu uczenia się, zajęć dydaktycznych oraz infrastruktury. Studenci mają również możliwość oceny procesu kształcenia z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość. Rezultaty i raport procesu ewaluacji prezentowane są podczas Sympozjum Jakości Kształcenia. Władze uczelni współpracują z samorządem studenckim w celu monitorowania poziomu wsparcia i skuteczności świadczenia pomocy dla studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia oferuje wszechstronne wsparcie studentom kierunku, które jest dostosowane do ich celów i potrzeb edukacyjnych. Wsparcie to jest wieloaspektowe i trwałe, obejmujące rozwój naukowy, społeczny oraz szczególne wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami i aktywności poza programem studiów. Uczelnia stymuluje studentów do osiągania wysokich wyników zarówno w nauce, jak i w innych dziedzinach. Zapewnia również równość szans edukacyjnych, oferując opiekę i wsparcie dodatkowe dla określonych grup studentów, które potrzebują dodatkowych środków finansowych i czasowych. Struktura organizacyjna uczelni przygotowuje również studentów do wejścia na rynek pracy. Władze Uczelni i Wydziału skutecznie zarządzają systemem skarg, wniosków i zażaleń, w którym uczestniczą zarówno władze uczelni, jak i samorząd studencki. Wszelkie formy wsparcia i działań uczelni są dostosowane do różnych grup studentów, szczególnie osób z niepełnosprawnościami i studentów zagranicznych. Uczelnia regularnie ocenia dostarczane wsparcie, co pozwala na jego ciągłe doskonalenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie na stronach www Uczelni. Dostęp do informacji nie jest ograniczony miejscem, czasem, używanym oprogramowaniem czy sprzętem. Dostęp do informacji o studiach nie jest także limitowany w żaden inny sposób. Zawartość strony można odczytać wykorzystując liczne ułatwienia w prezentowaniu treści poprzez między innymi zmianę kontrastu, podświetlenie linków, zwiększenie czcionki i odstępów oraz kilka innych opcji, co ułatwia dostęp osobom z niepełnosprawnościami związanymi z niedowidzeniem. Na stronie można skorzystać z tłumacza języka migowego albo poprzez bezpośredni kontakt w ASWoj lub za pomocą tłumacza on line – szczegóły w tym zakresie wytłumaczone są za pomocą języka migowego. Dodatkowo oprócz treści prezentowanych w języku polskim jest możliwość zmiany języka wyświetlania informacji na angielski, co ułatwia dostęp do zawartych na stronie www informacji także osobom nieznającym języka polskiego.

Na stronie www Uczelni, a także w BIPie opisany jest proces rekrutacji, który zawiera szczegółowe informacje oczekiwane od kandydatów, terminarz przyjęć na studia, jasne kryteria kwalifikacji kandydatów oraz etapów procedury rekrutacyjnej. Opis tych procedur jest sformułowany szczegółowo i w sposób zrozumiały, podane są wymagane dokumenty, etapy rekrutacji, terminy oraz wysokość opłat. Opis rekrutacji na studia jest zrozumiały. Na stronie znajduje się opis prowadzonych kierunków studiów w tym dowodzenia, plan studiów, terminarz zjazdów, sylwetka absolwenta, a także charakterystyczne warunki studiowania i zawodowego rynku pracy związanego z dowodzeniem jako potencjalnych miejsc pracy absolwentów. Na stronie wydziału znajduje się komplet sylabusów, które są dostępne po zalogowaniu się do wirtualnej uczelni. Dodatkowo sylabusy wraz z programem studiów w formie papierowej dostępne są w bibliotece uczelni, a każdy prowadzący zajęcia na pierwszych zajęciach jest zobowiązany przekazać sylabus studentom. Kompletny program studiów znajduje się także na stronach BIP Uczelni.

Zawartość, aktualność i kompleksowość strony www instytutu ocenia na bieżąco kierownictwo wydziału. Za zamieszczanie bieżących informacji odpowiada wyznaczony pracownik. Za wsparcie informatyczne odpowiada sekcja informatyczna. Uruchomiono wsparcie dla kadry i studentów w postaci help desk.. Możliwe jest także uzyskanie pomocy zdalnej - podane są numery telefonów oraz mail do sekcji.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach dostępna jest dla nieograniczonego grona odbiorców, nie jest ograniczona sprzętem, oprogramowaniem ani miejscem korzystania z niej. Podstawowe informacje o studiach są

dostępne na stronie Uczelni. Monitorowanie treści zawartych na stronach www i ich aktualizacja odbywa się w ramach bezpośrednich kontaktów i studentów, kadry i kierownictwa Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Strategia rozwoju ASzWoj na lata 2021-2026 przyjęta w Uchwale Senatu nr 44/2021 z dnia 15 września 2021 roku mają na celu doskonalenie jakości kształcenia. Dla zagwarantowania i przestrzegania sprawnej i skutecznej polityki jakości kształcenia na Uczelni ustanowiono aktem prawnym Uczelniany Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia, który działa na podstawie wielu aktów prawnych. Są to m.in.:

1. Statut Akademii Sztuki Wojennej nadany przez Ministra Obrony Narodowej decyzją Nr 353/DNiSW z dnia 19 września 2019 r. w sprawie zatwierdzenia statutu Akademii Sztuki Wojennej;
2. Regulamin studiów w Akademii Sztuki Wojennej nadany przez Ministra Obrony Narodowej decyzją Nr 328/DNiSW z dnia 2 września 2019 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu studiów w Akademii Sztuki Wojennej
3. Uchwała nr 22/2019 Senatu Akademii Sztuki Wojennej z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w Akademii Sztuki Wojennej.

W dalszych licznych aktach prawnych zawierają się podstawowe cele funkcjonowania Uczelnianego oraz Wydziałowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia, które zwracają uwagę na:

1. monitorowanie standardów akademickich; analizę warunków i trybu rekrutacji na studia;
2. ocenę programów studiów; ocenę studentów; ocenę mobilności studentów i doktorantów; ocenę nauczycieli akademickich i ich rozwoju;
3. monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów;
4. uzyskiwanie opinii absolwentów Akademii; uzyskiwanie opinii pracodawców o poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych oraz społecznych zatrudnionych absolwentów;
5. ocenę stałego związku między nauczaniem a badaniami naukowymi;
6. publikowanie informacji o oferowanych programach studiów i ich efektach.

Prorektor ds. dydaktycznych każdego roku przedstawia wytyczne odnoszące się do procedur programu studiów. Natomiast w ramach procedur zapewnienia jakości kształcenia przez WZZJK została powołana

Rada Programowa Wydziału, która zajmuje się opracowaniem, oceną projektu zmian, monitorowaniem realizacji oraz dokonywaniem okresowych przeglądów programów studiów.

Senat Uczelni w swojej uchwale określa procedury dotyczące opracowania nowych innowacyjnych programów studiów i ich zmiany w korelacji do efektów uczenia się. Na tej podstawie powstają programy studiów w tym plany studiów na kierunku dowodzenia. Finalnie program studiów opracowany jest przez wskazany przez Dziekana zespół, który po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego, Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, przedstawia projekt programu radzie programowej wydziału, a następnie do uchwalenia przez Senat Uczelni. W opracowaniu programów studiów szczególną uwagę na kierunku dowodzenie zwraca się na innowacje dydaktyczne, osiągnięcia współczesnej dydaktyki akademickiej, nowoczesnej technologii a także narzędzia i techniki kształcenia na odległość.

Szczegółowy harmonogram i sposób rekrutacji na kierunku dowodzenie określają coroczne uchwały Senatu Uczelni i zarządzenia Rektora-Komendanta. Uchwała Senatu precyzyjnie określa formy studiów dla poszczególnych kierunków studiów w tym dowodzenia, warunki, tryb oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów.

Ocena osiągniętych efektów uczenia się weryfikowana jest przede wszystkim przez nauczycieli akademickich. Studenci poprzez informacje zwrotne zawarte w ankietach mają możliwość odnoszenia się do stopnia satysfakcji z programu studiów, wsparcia w procesie uczenia się oraz warunków studiowania. W trakcie wizytacji zostały udostępnione zespołowi oceniającemu wyniki przykładowej ankiety przeprowadzonej wśród studentów na zakończenie prowadzonych zajęć w postaci wykresów prezentujących rozkład odpowiedzi na poszczególne pytania kwestionariusza oraz wypisane odpowiedzi studentów w pytaniach otwartych. Brak jest informacji o tym, w jaki sposób uzyskane wyniki zostały wykorzystane do udoskonalenia procesu kształcenia. Kwestionariusz ponadto skupiał się głównie na poziomie satysfakcji z zajęć oraz oceną współpracy z nauczycielem akademickim. Ponadto uczelnia przedstawiła zespołowi oceniającemu wyniki ankiety satysfakcji z nauczania zdalnego. Jednak liczba wypełnionych ankiet dotyczących nauczania zdalnego była stosunkowo niska – 12.

Wyniki hospitacji oraz badań ankietowych studentów i pracowników przedstawiane są władzom Wydziału, Dyrektorom Instytutów oraz Kierownikom Katedr. Otrzymane wnioski służą do podejmowania działań doraźnych oraz przyjmowania rozwiązań systemowych, w zakresie doskonalenia jakości kształcenia, programów studiów oraz rozwiązań organizacyjnych.

Również brane są pod uwagę informacje ze strony pracodawców a także ścieżek kariery absolwentów. Efekty uczenia się są zgodne i skorelowane z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Kierunek dowodzenia w razie potrzeby jest przygotowany do uruchomienia metod i technik kształcenia na odległość.

Na ocenę i doskonalenie programu studiów na kierunku dowodzenie składa się również opinia studentów pod względem aktualności i modyfikacji programu. Otrzymane informacje od studentów są przekazywane za pośrednictwem opiekunów studiów i wykładowców, a także za pośrednictwem ww. ankiet. W ankiecie studenci odpowiadają m.in. na pytania: tematyka przedmiotu jest istotna dla kierunku studiów, Tematyka przedmiotu jest zgodna z oczekiwaniami studenta oraz jego przyszłego pracodawcy, Wskazana literatura jest dostępna w Bibliotece Głównej, Przewidziana programem studiów liczba zajęć jest właściwa do osiągnięcia przewidzianych efektów kształcenia, Formy zajęć (wykład, ćwiczenia audytoryjne, laboratoria, seminaria) zostały trafnie dobrane, Dobór metody sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia jest właściwy, Liczba punktów ECTS jest zgodna

z nakładem pracy studenta. Obciążenie pracą poza zajęciami jest właściwe. Należy zaznaczyć, że przedstawione wyniki dla przykładowych zajęć są uzasadnione. Opracowany program studiów jest analizowany pod względem zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Systematyczna ocena programu studiów na kierunku dowodzenia odbywa się m.in. poprzez hospitacje, prace etapowe, dyplomowe, które określają osiągnięcie efektów uczenia się. Trudno jest powiedzieć w jaki sposób informacje te wykorzystywane są do pozyskiwania wiedzy o trudnościach i słabych stronach związanych z prowadzeniem zajęć. Nie można też stwierdzić, że w ocenie programu studiów są wykorzystywane kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się, wyniki ewaluacji prac dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów, gdyż, jakkolwiek są one przynajmniej w części gromadzone, to nie podlegają dalszej analizie.

Udział studentów w procesach zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, w szczególności w doskonaleniu programu studiów wyraża się głównie w dostarczaniu informacji zwrotnej poprzez uczestnictwo w charakterze respondentów w badaniach ewaluacyjnych oraz poprzez nieformalne kanały komunikacyjne. Studenci posiadają również reprezentantów w wydziałowych ciałach odpowiedzialnych z zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia.

Za doskonalenie jakości kształcenia o charakterze koncepcyjnym i organizacyjnym odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelniany Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia. Senat Uczelni raz do roku dokonuje oceny realizacji polityki jakości kształcenia na podstawie wniosków i opinii Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia, raportów UZZJK, Radę Samorządu Studenckiego, Radę Doktorantów oraz interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Wydziałowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dokonuje analizy i oceny efektów uczenia się, systemu punktów ECTS, treści programowych, metod kształcenia, efektów uczenia się z potrzebami społeczno-gospodarczymi oraz metod i technik kształcenia na odległość. Poważne zastrzeżenia budzi natomiast jakość prac tego ciała, co potwierdzają zdiagnozowane przez zespół oceniający nieprawidłowości w przypisaniu kierunku do dyscypliny naukowej, formułowaniu efektów uczenia się, doborze metod kształcenia, efektów uczenia się, w programach i organizacji praktyk zawodowych oraz weryfikowaniu efektów uczenia się zakładanych dla praktyk. Zespół ponadto nie analizuje wyników akredytacji na innych kierunkach prowadzonych przez ASzWoj, w których zespoły oceniające identyfikowały podobne wnioski płynące z oceny programowej.

Projektowanie, modyfikowanie oraz w końcowej fazie zatwierdzanie programów studiów dokonuje się na podstawie pozytywnej rekomendacji ze strony rady programowej Wydziału, która składa się z kolegium dziekańskiego i władz instytutów. Programy studiów są permanentnie monitorowane ponadto dokonuje się okresowych przeglądów programów kształcenia przez radę programową Wydziału i Wydział Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia. Jest to zgodne z procedurami zapewniania jakości kształcenia na kierunku dowodzenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

W ramach ASzWoj został utworzony Uczelniany Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia a także na poziomie jednostki Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia. Uchwała Senatu Uczelni określa rodzaj i formy studiów na poszczególnych kierunkach w tym dowodzenia. Ponadto określone są warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszym roku studiów. Zatwierdzanie programów kształcenia dokonuje się na podstawie pozytywnej oceny ze strony rady programowej Wydziału, która składa się z kolegium dziekańskiego oraz władz instytutów. Programy kształcenia są systematycznie monitorowane przez radę programową Wydziału oraz Wydziałowy Zespół Zapewniania Jakości kształcenia. Polityka jakości kształcenia w tym projektowania oraz przeglądu i doskonalenia programu studiów przez kierunek dowodzenie jest realizowany zgodnie z wytycznymi Senatu Uczelni, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, Uczelnianego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Wydziałowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia. Ponadto Wydział Wojskowy dbając o jakość kształcenia organizuje w każdym roku konferencję metodyczną a także sympozjum zapewniania jakości kształcenia. Podczas konferencji omawiane są również zagadnienia odnoszące się do kierunku dowodzenia. Dotyczą nawiązywania współpracy z nowymi podmiotami, monitorowaniem programu studiów i ich doskonalenia pod kątem potrzeb środowiska gospodarczo-społecznego, służb mundurowych oraz stałego doskonalenia nauczycieli akademickich. Ponadto omawiane są działania innowacyjne oraz strategiczne odnoszące się do programu kształcenia, metod i technik kształcenia, najnowszych osiągnięć dydaktycznych, nowoczesnych programów komputerowych. Program studiów opracowywany jest przez Zespół dziekana ds. programu studiów po zasięgnięciu opinii Wydziałowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia, interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, samorządu studenckiego. Następnie Rada Programowa Wydziału przedstawia opracowany program studiów do uchwalenia przez Senat Uczelni. Ocena realizacji polityki jakości kształcenia jest dokonywana każdego roku przez Senat Akademii Sztuki Wojennej oraz Rektora–Komendanta Akademii Sztuki Wojennej.

Na ocenie kryterium spełnione częściowo zaważyło to, iż:

1. Brak kompleksowego podejścia do monitorowania programu studiów, tj. obejmującego gromadzenie informacji i danych o programie studiów na kierunku dowodzenie i warunkach jego realizacji, ich opracowanie i analizę oraz interpretację i formułowanie wniosków stanowiących podstawę do systemowego planowania i wdrożenia działań o charakterze korygująco-naprawczym lub doskonalącym.
2. Niska jakość informacji i danych o programie studiów i warunkach jego realizacji gromadzonych w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia, spowodowana ich ogólnikowością powierzchownością i trywialnością, co skutkuje niską użytecznością danych i informacji w diagnozowaniu błędów, uchybień i nieprawidłowości, a w konsekwencji niską skutecznością w korygowaniu i doskonaleniu programu studiów na kierunku dowodzenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie instrumentów mających zapewnić skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w diagnozowaniu niezgodności i błędów w programie studiów na kierunku dowodzenie poprzez wprowadzenie mechanizmów mających na celu zapewnienie wysokiej jakości informacji i danych gromadzonych o programie studiów i warunkach jego realizacji oraz ich użyteczności w diagnozowaniu błędów i nieprawidłowości.
2. Zaleca się uwzględnienie w procesach monitorowania i przeglądu programu studiów i warunków jego realizacji kompleksowego podejścia do procesów zapewniania jakości i uzupełnienie gromadzenia informacji i danych o programie, procesami ich opracowania i analizy, interpretacji oraz wykorzystania wyników do planowania i realizacji działań korygująco-naprawczych i doskonalących.

5. Załączniki: